

tednik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

SLOVESNOST OB PODELITVI DOMICILA II. GRUPI

PRAZNIK CELJA

Velike slovesnosti ob 25-letnici in podelitvi domicila II. grupe odredov, ki je bila v nedeljo na stadionu Borisa Kidriča v Celju, se je udeležilo od 8 do 10 tisoč ljudi. Poleg preživelih borcev II. grupe so slavnosti prisostvovali Franc Leskošek-Luka, Miha Marinko, Sergej Kraigher, Mitja Ribičič, Viktor Avbelj, Janko Rudolf, Franc Popit, Janko Sekirnik in drugi.

Po otvoritvi razstave o narodnem heroju Dušanu Kvedru v Muzeju revolucije, kjer je govoril predsednik združenja borcev NOV Slovenije Franc Leskošek-Luka, se je ob enajstih dopoldne pričela velika slovesnost. Zborovanje

je otvoril narodni heroj Franc Rojšek-Jaka, potem ko je generalni polkovnik Janko Sekirnik predal raport nekdanjemu komandantu glavnega štaba Slovenije Francu Leskošku-Luki, pa je prebral odlok o podelitvi domicila

podpredsednik celjske občinske skupščine Zdravko Trogar. Dejal je, da se je celjska občinska skupščina odločila za podelitev na svoji seji 18. aprila predvsem zaradi zaslug pri razvijanju NOB in z namenom, da bi krepili svetle tradicije NOB še naprej. Zastavo je prejel Janežič Tešar, ki je bil zastavovoša II. grupe od začetka do konca, listino o domicilu pa borec Mitja Ribičič. »V imenu vseh borcev in tistih, ki so žrtvovali življenja, se zahvaljujem delovnim ljudem Ce-

lja za domicil,« je med drugim dejal Mitja Ribičič. »Borci se zavedamo, da je to čast in odgovornost, hkrati pa smo ponosni, da se imamo priložnost srečati z mladostjo in ustvarjalnostjo Celja. Želimo, da bi bili napredni del celjskega prebivalstva.«

Borce II. grupe je pozdraval predstavnik tabornikov, v spomin na vse padle pa so posebne delegacije položile vence pred spominsko loščo v Starem piskru in na grobnico narodnih herojev.

V petek dopoldne so odborniki celjske skupščine na prvi skupni seji s tajnim glasovanjem izvolili za predsednico Olgo Vrabičevič, za podpredsednika pa Zdravko Trogarja in Jožeta Marolta. Poleg tega so izvolili predsednike 11 svetov, člane komisij in potrdili nekatera druga imenovanja. Na sliki: nova predsednica Olga Vrabičeva se zahvaljuje bivšemu predsedniku Zdravku Trogarju za dosedanje delo; v sredini podpredsednik Jože Marolt. (Foto: Sever)

Slavna je bila pot

(Iz govora Petra Stanteta)

Peter Stante je najprej govoril o razmerah na Stajerskem v času, ko so bile formirane prve partizanske enote. Dejal je, da je bilo to območje še posebej izpostavljeno in so bili prav zato pogoji za množično nastajanje toliko ugodnejši. Enote, ki so jih še 1941 formirali na Stajerskem, naj bi predvsem preprečevale slošinske namene okupatorja — izseljevanje in uničevanje slovenskega štavlja, hkrati pa tudi same uničevale vse, kar bi lahko služilo njegovi oboroženi sili.

Iz takšnih okoliščin in seveda na pobudo CK in partije sta bila že 1941 ustanovljena I in II. stajerski bataljon — tega sta vodila Franc Rozman in Dušan Keeder. Aprila 1942 so na Dolenjskem ustanovili prvo

slovensko proletarsko udarno brigado, ki se je kmalu preimenovala v II. grupe odredov.

S pohoda II. grupe odredov so znani boji na Jančah, kjer so sodelovale elite ne nemške enote z Gorenjske in Stajerske, a so utrpeli hude izgube, boji z Italijani na Muljavi, napad na vlak in osvoboditev 310 internirancev itd. II. grupa odredov je imela več ko 25 akcij, iz nje pa je izšlo prav toliko narodnih herojev, kar nedvomno pričča o njihovi veličini. »II. grupa, kasneje IV. operativna cone, ki se je pod najtežjimi pogoji bojevala na Stajerskem,« je dejal Peter Stante, »je imela ogromne uspehe; bila je kovačnica političnega in vojaškega kadra kasnejših enot na slovenskem ozemlju: pripravila so

je tudi vse pogoje za krepitev teh enot kakor za priložnost XIV. udarne divizije na Stajersko. Zato mislim, da gre zahvala vsem borcem, ki so sodelovali, in večim spomin vsem borcem, ki so padli v teh bojih. Celjsko prebivalstvo je lahko ponosno, da je podelilo domicil takšni enoti, kakršna je bila II. grupa odredov.«

V nadaljevanju svojega govora je Peter Stante govoril o vprašanjih borcev in njihove organizacije, pri čemer je poudaril, da se bodo morali še bolj zavzemati za izpolnitev svojega poslanstva in biti še bolj aktivni na vseh področjih; zaključek pa je posvetil predvsemu partijskemu delovanju, liku komunistov, skojevcev in kandidatov za člane partije. dhr

Govor Franca Leskoška

Ko ob podelitvi domicila II. grupe odredov odpiramo spominsko razstavo o narodnem heroju Dušanu Kvedru-Tomažu, ki jo je uredil Muzej revolucije v Celju, se spominjamo ene najbleščečih osebnosti naše narodno osvobodilne borbe in ljudske revolucije.

Pokojni tovariš Tomaž je bil rojen 9. aprila 1915 v Sentjurju. Mladost je preživel v Celju in Ptuj, kjer se je pričela tudi njegova revolucionarna dejavnost. Po zaporu 1934 se je kot ljubljanski visokošolec član PK SKOJ za Slovenijo in urednik legalnega časopisa komunistične mladine »Mladih potov« posvetil organizaciji SKOJ in zbiranju napredne mladine v ljudsko fronto.

Poleti 1936 je odšel v ilegalo in je deloval kot politični emigrant na Dunaju in v Parizu. Tam je bil do odhoda v špansko republikansko armado član komisije za ekonomsko emigracijo pri CK KP Francije

ter predstavnik Jugoslovanov v vodstvu francoskih sindikatov in hkrati urednik »Glasa izseljencev« v Parizu.

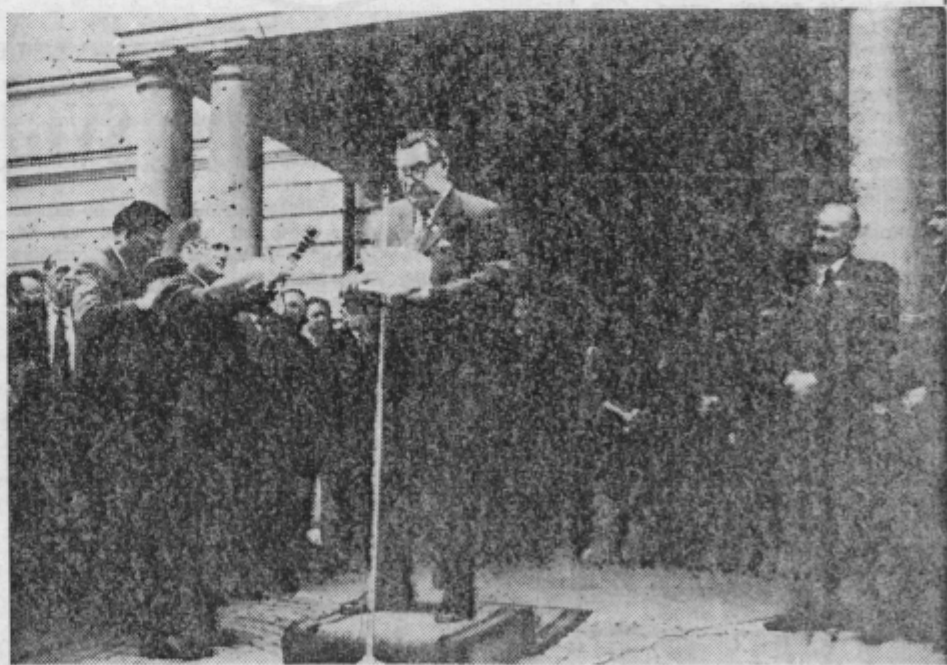
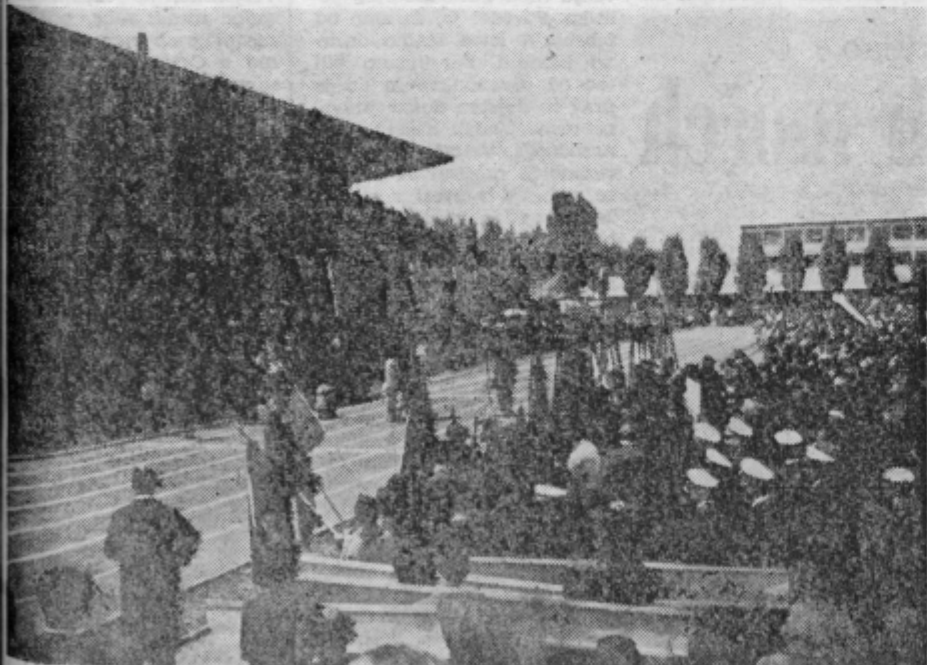
V Spaniji je od borca mitraljeza napredoval do politkomisarja brigade v činu kapetana. Z drugimi borci mednarodnih brigad je po nesrečnem koncu španske državljanske vojne delil usodo internirancev v francoskih taboriščih.

Po dveh letih internacije je julija 1941 pobegnil v domovino, ki jo je okupiral nacistični okupator, in se takoj vključil v narodno osvobodilno borbo. Postal je inštruktor PK KPS za Stajersko, septembra 1941 pa je organiziral kot komandir Brežiško četo. V letih 1942 do 1943 je bil politkomisar II. stajerskega bataljona, II. grupe odredov in IV. operativne cone. Nato je postal načelnik operativnega oddelka glavnega štaba NOV in POS, politkomisar alpske cone ter leta 1944

načelnik glavnega štaba Slovenije in pomočnik načelnika vrhovnega štaba NOV Jugoslavije. Po tragični smrti svojega soborca in komandanta Franca Rozmana-Staneta, novembra 1944, je postal komandant glavnega štaba NOV in POS.

Po osvoboditvi je bil komandant mesta Trsta, zatem pomočnik komandanta IV. armade. V letih 1946 do 1948 je končal Višjo vojno akademijo v Moskvi, nato pa je kot generalni podpolkovnik sodeloval v vodstvu Višje vojne akademije v Beogradu, bil pomočnik generalštaba JLA in urednik »Vojnega delas« ter »Vojne enciklopedije«.

Po letu 1955 je iz vojaka postal diplomat; bil je v diplomatski službi v Etiopiji, Zahodni Nemčiji, Indiji, Nepal, Ceylonu in Afganistanu. Kot pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve je bil tik pred smrtjo imenovan za veleposlanika v Anoliti.

BAGAT

Tovarna šivalnih strojev - Zadar vas obvešča, da je tudi v Celju odprla svojo prodajalno v Čuprijski ulici 19. Mimo šivalnih strojev ima prodajalna na zalogi tudi bogat asortiman pribora za krojenje.

Kje je problem?

Iz one „druge grupe“

NA KRATKO

CELJE, CVETJE IN PESEM

Celjska mladina, ki je pred časom uspešno izvedla oddajo »Pokaži, kaj znaš«, je pripravila v dvorani Narodnega doma nov spored, s katerim se je vključila v počastitev dneva mladosti.

V sporedu so sodelovali razni ansamblji (Synkope, Celje, kvintet Slavka Košaka in kvartet DDF) ter pevoj zabavnimi in narodnimi pesmi.

Mladi organizatorji prireditve so se vsekakor s svojo dejavnostjo uspešno vključili v celjsko družabno življenje.

NOVI VHOD NA POSTAJO

Celjska železniška postaja gotovo ne more biti v sloves mestu, saj je stara in nič preveč moderno urejena. Te dni urejujejo vhod na peron, ki ga bodo razširili, ker je bil dosedanji izredno ozek. Na levi strani bodo uredili TT biro, ki bo v veliko pomoč vsem potnikom, saj bodo v biroju lahko dobili informacije, vozovnice, urejali potne liste, skupne vozovnice in podobno. Tako ne bo nepotrebnega skakanja od blagajne do blagajne, kot je bilo dosedaj. Preurejena čakalnica bo manjša na račun povečane garderobe, prvo prodajalno cigaret pa bodo odstranili. Predvidevajo, da bodo z deli končali do 1. julija.

DVOJE PREDAVANJ DU

Delavska univerza v Celju prireja v torek, 23. maja, ob 11.30 in 18.30 v veliki dvorani Narodnega doma predavanje generalnega direktorja RTV Ljubljana Borisa Mikoša o jezikovnih problemih v Jugoslaviji. Popoldansko predavanje je namenjeno dijakom srednjih šol, ki se vozijo v šolo, popoldansko predavanje pa dijakom popoldanskih iz-

Celje

men in ostali celjski mladini. Predavatelj bo govoril o deklaraciji hrvaških kulturnih delavcev, o kateri se pri nas sicer mnogo govori, njena vsebina pa je mladim ljudem nepoznana. Za predavanje, ki bo v veliki dvorani Narodnega doma, vlada med mladino precejšnje zanimanje.

OBČNI ZBOR

Pred dnevi je bil v prostorih tovarne EMO redni letni občni zbor celjske podružnice Društva orodjarjev Slovenije. Na zboru so sodelovali orodjarji iz delovnih organizacij poleg EMO še iz »Klima«, »IFE«, »Libelea« in drugih. Predsednik celjske podružnice ing. Ludvik Krese je poročal o delu orodjarjev v okviru društva v zadnjem letu, nato pa so sprejeli programa dela za prihodnje obdobje.

- OBRtni CENTER?
- UKINITEV PRALNICE?
- KLUB NA OTOKU?
- ALI BO POTREBNA ZDRUŽITEV V AVTO-MOTO SERVISU?
- NOVI VULKANIZACIJSKI STROJI

V Celju je veliko delavnic, posebno v nekaterih strokah servisne dejavnosti, kljub temu pa potrošnik ne pride do zadovoljivih uslug — zaradi slabe organizacije dela, pomanjkanja dela, pomanjkanja materiala, majhnih prostora in pičlih sredstev servisi ne morejo poslovati po načelu hitro in poceni. Servisnih delavnic pa primanjkuje prav tam, kjer bi jih najbolj potrebovali, v novih naseljih Otok in Dolgo polje. Glede na ostale zazidane okoliše lahko pričakujemo tudi drugod v celjski občini podobne razmere. Ljudje se pritožujejo in prav imajo, da se.

Sobota pred 1. majem. Elektrosignal. V sprejemni pisarni:

»Električni štedilnik se mi je pokvaril. Mi ga lahko popravite?«

»Zal, danes so vsi na terezu. Sele po praznikih.«

Kdo je kriv? Podjetje? Štedilnik?

Številke pač najbolj pričajo v razmere v celjski občini. Podatki, zbrani ob koncu lanskega leta za privatne obrtnike in prijavitelne obrtnike, ki so redno zaposleni, kažejo, da imamo v Celju 7 lončarstev, 11 izdelovalcev opeke, 14 ključavničarskih delavnic, 10 urarstev, 36 mizarskih delavnic, 5 tapetništev, 47 krojaških delavnic, 21 šiviljstev in 25 čevljarstev delavnic, seveda poleg družbenih podjetij, ki opravljajo enake usluge. Torej so nekateri panoge izredno dobro zastopane glede na število prebivalstva. Tako je preveč marjarjev, moških krojačev, čevljarjev in slaščičarjev, premalo pa galvanizerjev, brusarjev finega orodja, avtomobilarjev, avtokleparjev, ženskih krojačev, vodovodnih instalaterjev in obrtnikov za električne aparate. Vendar kljub temu, da je nekaterih preveč in drugih premalo, v glavnem vsi lepo živijo. Drži pa tudi ugotovitev, da nekateri stari celjski obrtniki delajo oziroma imajo toliko dela, da jim zaslužek omogoča golo preživljanje in ničesar drugega. In kaj je z obnovo obstoječih prostorov in orodja? Manjše in slabo opremljene delavnice bo nujno povozil čas, vendar kdaj? V Celju obrtnik težko dobi kredit, da bi napredoval. Sredstva so razdrobljena in vsak posameznik ne more narediti tistega, kar bi bilo potrebno: razširjena produkcija, obnova prostorov in strojev.

Kiščenje in pranje

Ekspresno kišenje v enem dnevu, navadno od 10 c 14 dni. Tako je v kemični čistilnici podjetja Elegant, ki se kot vsa druga bori s težavami. Podjetje vključuje tudi dva servisa: pralnico in čistilnico. Zakaj potrošnik tako dolgo časa čaka na očiščeno obleko? Zbiralnica obleke poleg kina Dom je stalno polna, ker je premajhna. Naročil je veliko, obleke pa lahko oddajajo le enkrat dnevno zaradi mehaniziranega proizvodnega procesa. Zmogljivost čistilnice so še 40% nezasedene, torej bi se dalo še več in hitreje narediti. Prav težave s prostori pa onemogočajo hitro delo. Rešitev je v izgradnji nove zbiralnice

Elektrosignal

V celjskem Elektrosignalu opravljajo garancijska in ne-

garancijska popravila: hladilnike, električne štedilnike, sesalne naprave, radioaparate in televizorje. So določeni dnevi ali meseci, ko je dela dovolj in so ljudje preveč zasedeni z naročili, drugi pa imajo preveč zaposlenih, ker naročil ni, je povedal direktor Ivan Dobršek. V mesecu dni so napravili od 1500 do 2000 uslug.

Posebno poglavje pri njihovem delu so šušmarji in zakoniti obrtniki. Ti odvzemaajo podjetju približno 40% uslug pri električnih popravilih. Pri Elektrosignalu so nekateri zaposleni tudi redno prijavljeni kot obrtniki izven delovnega časa in rednega delovnega razmerja. Vendar to ni edino podjetje s takimi primeri. Ali se ne more zgoditi, da potrošnik pri nekem podjetju naroči uslugo, ki jo zaposleni opravi, vendar se hkrati dogovori, da v drugih primerih pokliče stranka njega, saj bo ceneje in hitreje. Zakaj? Privatniki ali šušmarji so v lažjem položaju, manj zaračunajo svojo uro, saj jim ni treba plačevati administracije in nekaterih drugih davkov.

Vulkaniziranje in avto-moto servis

Čeprav majhno, je podjetje Vulkanizacija uspešno kupiti nove vulkanizacijske stroje, s katerimi bodo zagotovili hitre usluge. Potujočemu gostu bodo lahko gumo popravili v eni uri. Pa tudi domačini ne bodo zapostavljeni. Dosedaj je bilo potrebno čakati

Slavje gasilcev

Gasilci v Ljubljani bodo v nedeljo praznovali velik dogodek — sprejeli bodo namreč novo motorno brizgalno. Društvo je bilo ustanovljeno 1950. leta in je do danes opravilo pomembno delo. — Zgradilo si je gasilski dom, kupilo gasilski avto in zdaj še novo brizgalno. Pri tem povečini vse s prostovoljnimi delom in prispevki članov kakor vsega prebivalstva. Društvo deluje kot družbena organizacija, sodeluje z vsemi terenskimi organizacijami, v svojih vrstah pa ima vidne funkcije druge organizacije. Steje 296 članov, od tega 35 aktivnih, 9 častnih, ostali pa so podporni. V svojem sestavu ima stalno pionirsko četo.

Društvo, ki skrbi za strokovno vzgojo članstva, je do sedaj sodelovalo pri 56 akcijah. V skrbi za preventivno dejavnost je zgradilo bazen v Glin-skem, Ljubecni in Lipovcu.

poleg dosedanje v neposredni bližini čistilnice.

Pralnica na Otoku je popolnoma zastarela. Grajena je na principu električnega pogona, ki je izredno drag. Rekonstrukcija bi veljala 16 milijonov Sdin, vendar se v podjetju ne bodo odločili zanjo. Zakaj? Veliko družin ima pralne stroje in še več jih bo v bližnji bodočnosti. Zato bo pralnica delovala tako dolgo, dokler bo zadovoljivo povpraševanje, dokler bo njen obstoj za podjetje ekonomsko upravičen. Ko bo nerentabilna, jo bodo morali ukiniti. Za sedaj pa bodo vlagali zanjo sredstva samo za tekoče vzdrževanje. Kljub obrazložitvi pa se nujno pojavlja vprašanje ali ne bo s to ukinitvijo prizadetih veliko družin, ki nimajo možnosti za nakup pralnega stroja, predvsem tistih družin, zaradi katerih delujejo servisi?

Mamijska je zamisel podjetja o klubu na Otoku, kjer bi bili pralni stroji, televizijski aparat in stalna dežurna frizerka. To bi bila možna in dobra rešitev.

Vulkaniziranje in avto-moto servis

Čeprav majhno, je podjetje Vulkanizacija uspešno kupiti nove vulkanizacijske stroje, s katerimi bodo zagotovili hitre usluge. Potujočemu gostu bodo lahko gumo popravili v eni uri. Pa tudi domačini ne bodo zapostavljeni. Dosedaj je bilo potrebno čakati

— Hast du zlišati, da so bli f Celje partizani? Ferdamt nahamol, delat sama zgaga! Jas tri noči ne zatīsnti očesa!

na vulkanizacijo gume dva do tri tedne zaradi velikih naročil. Problematičen pa je prostor, saj nimajo parkinga in se tako avtomobili zaustavljajo precej daleč od podjetja.

V Avto moto servisu so zaključili poslovno leto z manjšo izgubo, zato je leto 1967 za njih leto odločitve. Reši-

tev vidijo v sklepanju pogodb za servise z inozemskimi tvrdkam, ki bi dale tudi petletni kredit, če pa jim to ne bi uspelo, bodo morali razmišljati o združitvi z drugim, večjim in močnejšim kolektivom. Torej še eno servisno podjetje »na nitki«. Kot večina podobnih delavnic imajo tudi v Avto-moto servisu težave s prostori, saj so utegnjeni med cesto in stanovanjsko sosesko. Potrebovali bi posebni delavnici za ličarstvo in kleparstvo.

Sodeluje povsod, kjer lahko pomaga človeku.

Praznovanje ob prevzemu nove brizgalne bo povezano z veliko vrtno veselico, katere čisti dobicek bodo namenili nakupu novega orodja in opreme. Slovesnost bo ob 14. uri pred gasilskim domom v Ljubecni.

MLADINSKI PLESI

Smarje ni veliko mesto, kljub temu živi v njem veliko mladih ljudi željnih in potrebnih zabave. Medtem ko imajo v drugih večjih mestih vsaj mladinske plesne, v Smarju še tega ni. Nekoč so jih imeli, vendar so morali prenehati z organizacijo plesov zaradi nemogočih prostorov in pomanjkanja sredstev. Iz istih razlogov nimajo tudi plesnih vaj, čeprav bi bilo verjetno interesentov veliko. Tako je v Smarju že dve leti.

- CELJE • ZALEC • MOZIRJE • VELENJE • SOSTANJ • SLOVENJ GRADEC • DRAVOGRAD • RAVNE NA KOROŠKEM • BREZICE •

IŠČEMO NOVE NAGRAJENCE

NAGRADE

OSEBNI AVTOMOBIL »ŠKODA« 1000 MB

in še 49 drugih nagrad v skupni vrednosti nad 8 milijonov starih dinarjev.

Pri zbiranju bodo upoštevani tudi vlagatelji, ki bodo vložili svoje prihranke pri katerikoli pošti na območju Kreditne banke Celje in njenih poslovnih enot.

KREDITNA BANKA CELJE

- SEVNICA • LASKO • MEZIČA • KADLJE • OB DRAVI • SLOVENSKA BISTRICA • PREVALJE • SLOVENSKE KONJICE • ROGAŠKA SLATINA

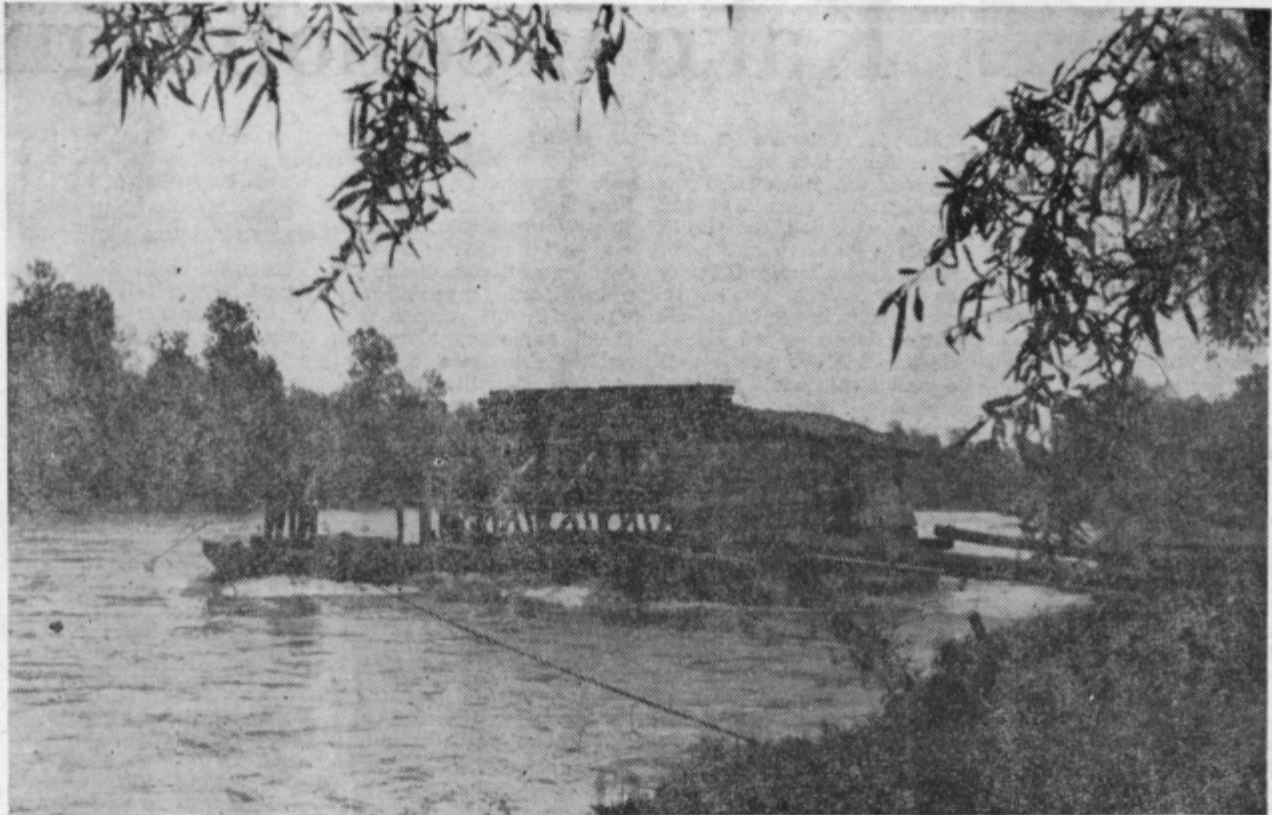
Uresničevanje
resolucije

Reorganizacija Zveze komunistov in uresničevanje resolucije VII. seje CK ZKS o stališčih do aktualnih idejnih in političnih pojavov in problemov na Slovenskem sta stalo dve strani enotnega procesa. Na nedavni seji izvršnega komiteja CK ZKS so poudarili, da delajo napak tam, kjer oboje ločujejo, zlasti še, ako omejujejo reorganizacijo samo na organizacijsko premeščanje komunistov, uresničevanje resolucije pa na študijske sestanke.

Resolucije niso tako dolgo snovali v široki razpravi komunistov, kot pravimo — od spodaj navzgor, samo zato, da bi jo zdaj zapirali v študijske sestanke, kjer bi se učili posamezne citate na izust. Ako naj bo resolucija resničen akcijski in mobilizacijski dokument, mora zažveti v vsakodnevni praktični politični dejavnosti. Vseposod mora biti prisotna. Komunistom mora rabiti zato, da bodo lažje ocenjevali konkretne pojave in probleme na svojem območju, v svoji sredini in da se bodo lahko pogumneje vključevali v javen politični dialog. Zakaj v preteklosti je bila poglavitna hiba komunistov prav v tem, da ob pomembnih dogodkih in problemih niso jemali jasnih stališč. — Komunist brez stališča pa je kot vojak brez orožja.

V nekaterih organizacijah in vodstvih Zveze komunistov je še vse preveč nekakšnega uradniškega odnosa do nalog. Posamezniki so neobčutljivi za vse, kar se dogaja okoli njih. Vdajajo se službam, da bo kdo mimo njih prišel z magičnimi ukrepi in zopet počivil aktivnost Zveze komunistov. Spopad s takšno ležernostjo in inertnostjo v Zvezi komunistov je zato neogiben.

F. SETINC

Na Muri

Kakovostnega sadja ni preveč

Sadjarstvo v radgonski občini zasluži največjo pozornost

Posvetovanje o sadjarstvu v občini Gornja Radgona, ki je bilo pred dnevi, se je razširilo na problematiko vsega območja Slovenskih goric, saj so razmere povsod močno podobne radgonskim. Ugotovili so, da bo potrebno tesno sodelovanje zlasti pri iskanju sredstev za investicije v nove nasade, ki jih ne bo moči zbrati iz lokalnih virov, pa tudi pri izboranju ustreznih sort, pripravah dobrih sadik, prodaji sadja in drugem.

Pobudo za posvetovanje so dali občinski organi v Gornji Radgoni. V občini ni ugodnih pogojev za industrijo, torej si morajo pomagati s kmetijstvom. Med kmetijskimi dejavnostmi pa so doslej najmanj skrbeli za sadjarstvo, ki je hudo hira. Tu bo treba veliko spremeniti, kajti izkušnje kažejo, da so mladi, sodobni sadovnjaki donosnejši kot katera koli druga kmetijska dejavnost. Sadjarstvo zaposli tudi več ljudi kot poljedelstvo ali živinoreja. Za kmetijska dela sposobnih ljudi pa je v občini še dovolj. Sadjarstvo jih bo zaposlilo, da jim ne bo treba na delo

v sosednjo državo. Devize, ki bi jih zaslužili tam, pa bodo dobili za sadje.

Taki motivi so usmerjali posvetovanje o sadjarstvu v Gornji Radgoni. Razprava in zaključki so pokazali, da bo predvidevanja in želje moči tudi uresničiti. Seveda v daljšem obdobju in s tesnim sodelovanjem občinskih organov, družbenih in kmetijskih organizacij ter kmetov.

Začetek ne bo lahek. Poleg iskanja sredstev za investicije bo treba spreminjati tudi življenja mnogih kmetov o sadjarstvu. Doslej so namreč sadili sadno drevo — razen

okrog hiš — navadno tam, kjer zemljišče ni ustrezalo za polje ali vinograd. Po oceni strokovnjakov ustreza za gojitev sadnega drevesja le okrog 30% sadnih sadovnjakov.

Nove sadovnjake, ki naj jih ne bi bilo nič manj, kot je sedanjih, bo torej treba narediti na novih boljših zemljiščih, tudi na nekaterih njivah. Kmetom ne bo smelo biti žal nji, saj bo sadovnjak dajal nekajkrat več dohodka dajal pšenica, koruza ali krompir.

Precej kmetov bo gotovo vprašalo, kaj bodo s sadjem, ko ga že zdaj ne morejo prodati. Odgovor je jasen. Med jabolki je taka razlika kot med krompirjem, ki ga nekaj odbero za prašiče, nekaj pa prodajo, nekaj pa zase. Le pih jabolki ni bilo še nikoli težko prodati. V naših trgovinah je moči z njimi izrinuti uvožena jabolka, moči pa jih je tudi izvažati, če so res lepa in pridelovalni stroški niso previsoki. Precej sadja

lahko prodajajo — sami ali preko trgovine — tudi tujim turistom, če bo dovolj zgodnje. Zato bo poleg jesenskih sort treba saditi tudi poletne in poleg jablan tudi hruške, slive in morda breskve, kakor jim bodo svejevali sadjarski strokovnjaki.

Obljube so lepe, a kako naj naredi novi sadovnjak, bo vprašal marsikateri kmet.

Tudi o tem so na posvetovanju precej povedali. Če bo delo vsak kmet zase, ne bo imel veliko več uspeha kot doslej. Tudi taka pomoč kmetijskih organizacij kot pred približno desetimi leti ne bo zadostovala. Drevesa, ki jih bo posadil, bodo kmalu shirala ali rodila le piškavo sadje. Med kmeti in kmetijsko organizacijo bo potrebno tesnejše sodelovanje. Ne le pri obnavljanju sadovnjakov, tudi po zneje, ko bodo sadovnjaki že rodili. Treba jih bo dobro negovati. To ni nobena nova »modna muha« — tako delajo kmetje tudi v zahodno evropskih državah, če si žele zagotoviti uspeh.

Sadovnjake bo treba narediti na večjih strnjanih zemljiščih, da bo pri delu moči uporabljati stroje. Zaradi tega ne bo treba spreminjati lastništva zemljišč. To bo moči izvesti v okviru sadjarskih skupnosti kmetov in kmetijske organizacije, ki bodo skrbele, da bodo sadovnjaki dajali kar najboljši pridelek. Kmetijske organizacije bodo skrbele predvsem za stroje in drugi material ter strokovno službo, lastniki zemljišč pa bodo opravljali ročna dela. Seveda bo treba vse to določiti s pogodbami.

Se vprašanje iz nezaupanja. Če so ti računali tako ugodni, zakaj kmetijske organizacije ne delajo same novih sadovnjakov? In odgovor: kmetijske organizacije jih delajo in jih bodo še, nima jo pa dovolj zemljišč, da bi lahko uresničili občinski program. Obnavljanje sadovnjakov je treba pospešiti s sodelovanjem kmetov in z njihovimi sredstvi. Ne gre namreč le za kmetijske organizacije — gre za razvoj sadjarstva v vsej občini, za večji narodni dohodek in za zaposlitev ljudi, so poudarili na posvetovanju v Gornji Radgoni.

VOJKO ČERNELC

UREJA
MIRO ZAKRAJSEK

J. PETEK

NOTRANJA POLITIKA

Odgovornost v delovnih organizacijah

Kaj je pokazal nedavni simpozij na Bledu?

V času, ko se trudimo, da bi čim boljše delali in čim boljše poslovali, tudi čedalje pogosteje sprašujemo, kdo bo odgovarjal za napačne odločitve. Takrat pa, kadar bi bilo treba — kot po domače pravimo — koga »zgrabiti, ker ga je polomila, pa smo marsikdaj v zadregi. Med drugim tudi zato, ker nimamo učinkovitega sistema, ki bi stimuliral čut za odgovornost, niti nimamo sistema sankcij, ki bi ga občutili tisti, ki ukrepa brez odgovornosti. Vse to je pogosto pomanjkljivo urejeno tako v notranji zakonodaji podjetij kot tudi v samih pozitivnih zakonskih predpisih, ki sistem odgovornosti nakazujejo le s splošnimi določbami.

Brzkone je bilo prav zaradi tega veliko zanimanje za simpozij o odgovornosti, ki ga je na Bledu priredila kranjska Višja šola za organizacijo dela skupaj z republiškim svetom Zveze sindikatov in Gospodarsko zbornico SRS.

Kaj je pokazal simpozij o odgovornosti na Bledu? Skoraj vsi, ki so govorili, so ugotavljali, da je v delovnih organizacijah izredno veliko neodgovornosti. Skušali so ugotoviti vzroke ter poiskati ideje in predloge za pravno, organizacijsko in družbeno urejevanje na področju odgovornosti v skladu z veljavimi družbeno ekonomskimi odnosi.

Vse govornike bi lahko —

vsaj grobo — razdelili na dve skupini. Prvi so se zavzemali za bolj globoke posege v samoupravni sistem, drugi pa so menili, da takšnih posegov ni treba.

Prvi so se v glavnem strinjali z ugotovitvijo, da interesi delovnega kolektiva in interesi delovne organizacije kot trajnega gospodarskega organizma niso vedno popolnoma enaki. Tu naj bi izvirali tudi glavni motivi za neodgovorno ukrepanje in delo posameznikov. Enake interese kolektiva in delovne organizacije pa bi lahko zagotovili tako, da bi bil posamezni delavec udeležen v delovni organizaciji s svojim osebnim dohodkom, ki bi ga vložil v delovno organizacijo. Delavec

bi lahko vložil svoja sredstva v ekonomsko enoto z nakupom delnic. Če pa tega ni mogoče sprejeti, potem nimamo druge izbire, kot da odločanje o vseh interesih delovne organizacije prenesemo na tistega, čigar interesi so popolnoma enaki interesom delovne organizacije kot trajnega gospodarskega organizma. Nosilec takšnega interesa pa je lahko samo družba.

Drugi pa so menili — kot sem že zapisal — da takšnih sprememb ne potrebujemo. Poudarjali so, da bi večjo odgovornost lahko zagotovili s primernejšo organizacijo upravljanja, s primernejšo razdelitvijo funkcij in z ustreznijo strokovno strukturo vodstvenih kadrov.

Nikakor pa ne kaže vso odgovornost »vzvaliti« na rame naših vodilnih ljudi v delovnih organizacijah, saj imamo vendar organe upravljanja. Toda, kako zagotoviti odgovornost članov samoupravnih organov? Tisti, ki so menili, da predstavniški organi poslovno odločajo, so zahtevali večjo odgovornost teh organov — na primer odškodninsko. Drugi pa so menili, da predstavniški organi delujejo po re-

■ TITO ZNOVA KANDIDIRA — Predsedstvo in izvršni odbor zvezne konference SZDL sta sklenila predlagati zvezni skupščini, naj s tovariša Tita znova kandidira za predsednika republike. Volitve bodo 17. maja. Za predsednika zvezne skupščine predlagajo Milentija Popovica.

■ REORGANIZACIJA ZVEZE — Zvezna skupščina je na nedavnem zasedanju sprejela sklep o reorganizaciji zveznega izvršnega sveta. Ukinili so več zveznih sekretariatskih uradov, ki bodo poslej le štirje za gospodarstvo, za finance, za notranje zadeve in za zunanjo trgovino. Ostaneta državna sekretariata za narodno obrambo in za zunanje zadeve. Namesto uklinjenih sekretariatskih uradov bodo ustanovili zvezne komisije bolj kot koordinacijske organe. Sekretariatske urade so ukinili na tistih področjih, na katerih so pretežen del upravnih funkcij v pristojnost republike. Štirje, ki so ostali, pa so potrebni zaradi enotnosti gospodarskega in družbenega sistema v državi.

■ REVALORIZACIJA PO KOJNIN — Socialno-zdravstveni zbor zvezne skupščine je sprejel zakon o spremembah temeljnega zakona o pokojninskem zavarovanju, po katerem bi revalorizirali pokojnine za 5,6%. Zvezni zbor pa je sprejem zakona odložil, ker meni, da je treba odstotke izračunati po enotnih merilih.

■ USTALJEVANJE GOSPODARSTVA — Na skupni seji zveznega in gospodarskega zbora so razpravljali o gospodarskih gibanjih v zadnjem času. Ugotovili so, da se gospodarstvo ustaljuje, cene le neznatno rastejo — za 0,1% so aprila življenjski stroški višji, da pa odstotki rasti proizvodnje počasneje naraščajo kot prejšnja leta. Poslanci so tako gibanja pozdravili, opozorili pa so na počasno rast proizvodnje, ki ima lahko značaj stagnacije. Zato so se zavzeli, naj bi posebej proučili in odpravili tisto, kar povzroča tako počasno naraščanje proizvodnje.

■ DELEGACIJA SR SLOVENIJE V ZBORU NARODOV — Na skupni seji zborov republiške skupščine so izvolili tudi delegacijo z zvezni zbor (zbor narodov). Skupaj s tistimi, ki jim mandat še ni potekel, je delegacija sestavljena takole: Roman Albreht, dr. Mara Bešter, inž. Marko Bulc, Bogdan Gorjan, Jože Ingolič, Amal Kuhar, inž. Edvard Perhar, Vida Tomšič, dr. Joža Vilfan in Beno Zupančič.

■ GROZI AFRISKA PRISICJA KUGA — V Ljubljani so ustanovili posebno republiško komisijo za boj proti afriski prašičji kugi. Ta je prišla v Evropo iz Angole in od tam na Portugalsko. V Italiji so morali pobiti že 60.000 živali, v Franciji pa 400.000. Zdravila proti tej bolezni ni. Pri okuženih živalih se po 20 dneh pojavijo znaki bolezni, potlej pa v dveh dneh pogine. Bolezen lahko prenašajo vse divje in domače živali in tudi človek, ne da bi pri tem zboleli. Virus se prenaša tudi s porinjami in odpadki, dolgo pa se ohranja v svinjskem mesu in mesnih izdelkih ter tudi v mesu drugih živali. Vse zahodnoevropske države so že prepovedale uvoz izdelkov iz svinjine. Pri nas pa velja od 8. maja prepoved uvoza živali, mesa, mesnih izdelkov in rib iz Italije k nam. Prepovedan je tudi ves tranzit, tovornjaki ki vozijo živino, pa bodo na naši meji razkužili. O ukrepih, ki jih bo komisija storila, bodo občani pravi obveščeni.

O kulturni revoluciji na Kitajskem se govori in piše že dobro leto. Pristaši predsednika kitajske komunistične partije Mao Ce Tunga in pristaši predsednika republike Liu Sao Cija — če povemo najbolj enostavno — se spopadajo, zdaj z besedami in z letaki, zdaj s pestmi, železnimi pačicami in drugim takim orožjem.

Nekaj časa je bilo videti, da je lani ustanovljena rdeča garda enotno na strani predsednika Mao, sedaj pa se je pokazalo, da ni tako, in da tudi med pristaši Mao Ce Tunga ni enotnosti, ter da se tudi v tej skupini odvija boj med posameznimi osebnostmi, kdo bo imel večji vpliv.

Pred dvema tednoma je Mao Ce Tung izjavil, da se mora kulturna revolucija končati do konca maja. Ne glede na to, da sil, ki so se sprostile, ni mogoče ukrotiti z eno samo izjavo, so tudi dogodki pokazali, da ni mogoče govoriti o bližnjem koncu kulturne revolucije.

V glavnem mestu Pekingu in v Sanghaju je prišlo do srditih spopadov med različnimi takoimenovanimi revolucionarnimi organizacijami, za katere se je doslej mislilo, da vse podpirajo Mao Ce Tunga. Partijsko glasilo Zen Min 21 Bao očitno zama zmanjšan poziva te skupine, naj razlike v svojih nazorih poravnajo z razpravljanjem in argumenti, ne pa s pestmi in železnimi pačicami.

Hujše novice pa prihajajo iz pokrajine Sečuan, ki šteje kakih 80 milijonov prebivalcev. Ko je že kazalo, da je Mao Ce Tungova struja odločno prevladala, so se na pekinških ulicah pojavili letaki, na katerih beremo, da je prišlo do hudih spopadov med Maovimi pristaši in njihovimi nasprotniki. Govori se, da se je spopadlo sto tisoč ljudi in da je bilo okrog deset tisoč mrtvih in veliko več ranjenih. Seveda teh vesti ni mogoče kontrolirati in ugotoviti, ali so resnične v celoti ali samo delno. Vsekakor pa smo še daleč od tega, da bi se položaj na Kitajskem umiril.

Podobna napetost je tudi v Sinkiangu, velikanski provinci, ki je bila še do pred kratkim naseljena z nekitajskim prebivalstvom, in ki meji na Sovjetsko zvezo. Važno pri vsem tem je to, da je v tej pokrajini tudi atomsko središče Lop Nor, v katerem so Kitajci izdelali svoje atomsko bombo.

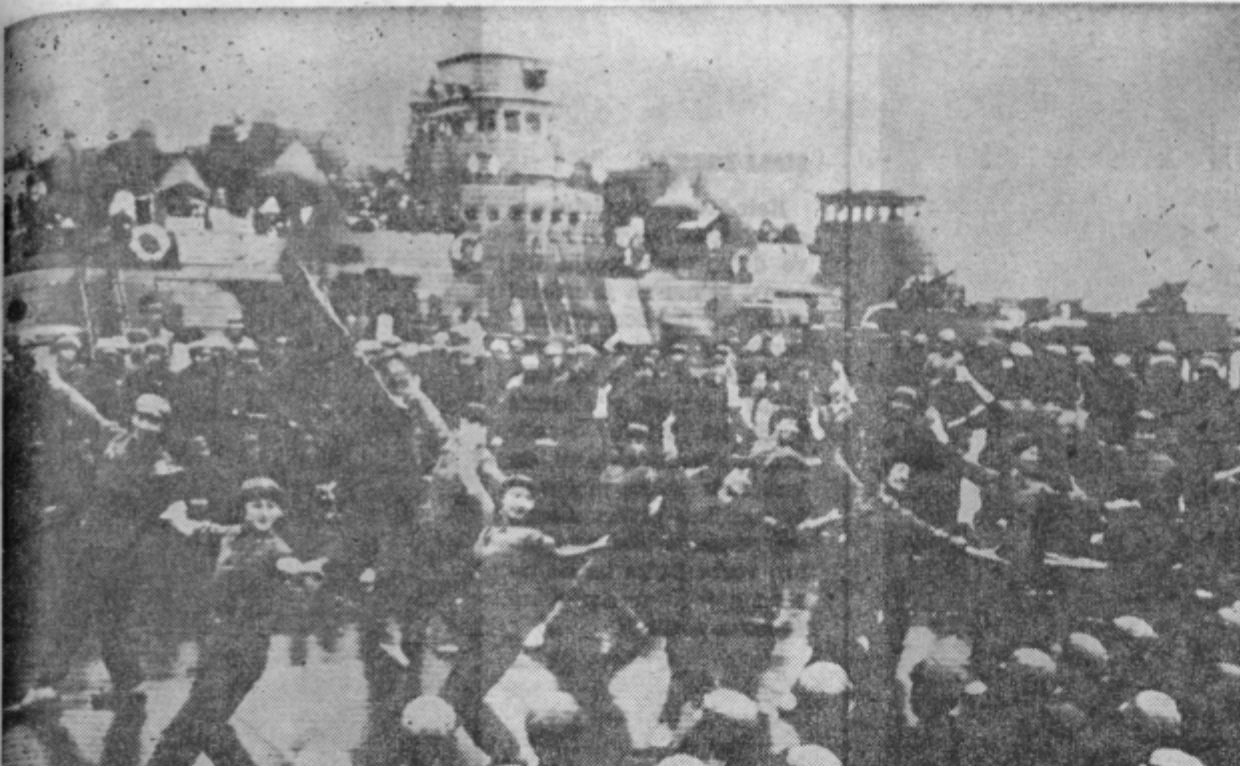
Zakaj vse to? Na kratko bi lahko rekli:

Kitajska je strahovito zaostala dežela, po zmagi revolucije pa je dobila vodstvo, ki bi jo rado čez noč napravilo za veliko in močno državo, enakopravno Rusiji in Ameriki. Da bi dosegli ta cilj, so napeli lok naporov, ki naj jih prenaša ljudstvo, do skrajnosti. A rezultati niso bili taki, kot so želeli. Zato so se pojavili v vodstvu različni pogledi o tem, kako nadaljevati, da bi čimprej prišli do tega cilja. Tisti, za katere se danes smatra, da so proti Mao Ce Tungu, se zavzemajo za malo bolj počasno pot, ki naj upošteva resnične zmogljivosti kitajskega ljudstva in dežele, Mao Ce Tung pa oznanja, da je z voljo mogoče premagati prav vse ovire, bodi gospodarske, vojaške ali politične.

Taka bi bila najbolj poenostavljena slika tistega, kar se danes dogaja na Kitajskem in kar ves svet spremlja z velikim zanimanjem in hkrati z bojaznijo, kaj bo jutri, kajti Kitajcev je 700 milijonov; to je narod, ki je ponosen na svojo veliko preteklost, ki se s sovraštvom spominja 150-letnega ponižanja, ki ga je moral trpeti, narod, ki je praktično sam, takorekoč iz nič napravil atomsko bombo. Najbrž bo trajalo še precej časa, preden se bo ta vzburkana množica umirila. To seveda ni odvisno samo od Kitajcev, ampak tudi od ostalega sveta, predvsem zahodnega, ki jim kljub spremenjenemu položaju na naši zemeljski obli še vedno noče priznati pravice, ki jim grede.

GRİČ ŠT. 881 — Khe Sanh je veliko ameriško oporišče blizu 17. vzporednika, ki deli severni Vietnam od Južnega. Oporišče je v nekakšni kotlini, ki jo obdajajo trije griči; eden je na zemljevidu zaznamovan s številko 881. Vietnamski partizani so hoteli z nenadnim napadom zmrčiti to taborišče, zato so skrivaj zasedli vse tri griče. Ko so se prve ameriške patrolje spopadle z njimi, je bilo ameriškemu poveljstvu jasno, koliko je ura. Zato so začeli ofenzivo na vse tri griče, ki so med enotedenskimi boji pogosto menjali gospodarja. V ameriških poročilih se ti boji omenjajo kot najhujši v vsej vietnamski vojni. Na sliki vidimo ameriškega vojaka na okleščem griču št. 881.

RAZGIBANA KITAJSKA — Člani rdeče garde manifestirajo v Sanghaju za Mao Ce Tunga.

„CHE“ GUEVARA SPET NA POLITIČNEM ODRU

KUBANSKI REVOLUCIONAR JE POLITIČNO SPET PRISOTEN, ČERAVNO NIHČE NE VE, NITI KJE JE, IN ČE JE SPLOH ŽIV

Na prvomajski proslavi v Havani je 30 ljudi nosilo velikanski portret Che Guevare. Zvočniki so prenašali njegov zadnji govor v OZN pred dvema letoma. Čeprav že dve leti nihče ne ve, kje je, v zadnjih tednih v Havani spet govore o njem, kot da je nenehno prisoten in dejaven.

Toda kljub temu nihče ne ma odgovoriti na vprašanje: kje je Ernesto »Che« Guevara, dolgoletni Castrov sodelavec, nekdanji kubanski minister za industrijo, teoretik gverilskega vojskovanja v Latinski Ameriki, ki je izginil spomladi leta 1965. Slišati je bilo že najrazličnejše domneve; nekateri so govorili, da je mrtev, drugi, da so ga uidele v Braziliji, zdaj spet v Argentini ali Urugvaj, tretji, da vodi neko gverilsko gibanje v eni izmed latinskoameriških držav.

Pred nekaj tedni pa je organizacija solidarnosti naro-

Guevare v politično življenje pa beležimo začetek gverilskih bojev v Boliviji, v manjši meri tudi v Braziliji. Ze nekaj let tlijo žarišča gverile v Gvatemali, Kolumbiji, Venezueli in Peruju. Nekateri so celo govorili, da vodi boje v Boliviji sam Guevara, ki da je prišel iz Kolumbije.

Kubanski premier Fidel Castro je gverilske boje v zadnjem času odločno podprl v svojih govorih. Zanj je mogoče strmoglaviti »reakcionarne« latinskoameriške vlade edino z oboroženim bojem. Vse to priča, da skuša kubanski voditelj dati novo spodbudo gverilskim gibanjem širom Latinske Amerike. Zaradi tega pa se je zapletel v spor z nekaterimi prosovjetskimi komunističnimi partijami, ki menijo, da zdaj ni ugoden čas za gverilo in se skušajo vključiti v zakonito politično življenje. Zlasti ostra so nasprotja med Kubo in KP Venezuele.

Kaj poraja gverilska gibanja v Latinski Ameriki? Ne dvomno predvsem velikanske razlike med peščico izredno bogatih veleposestnikov in industrialcev ter obupno revnim množicami, kar ustvarja nenehno eksplozivno ozračje. Zdi se, da so ideološki vplivi pri tem drugotnega pomena. Učinkovita pot za zagotovitev politične stabilno-

sti bi bil hitrejši gospodarski razvoj in korenite družbene reforme. Toda latinskoameriške vlade, ki imajo opraviti z gverilskimi gibanji, uberejo najbolj preprosto pot in obtožujejo Castra, da neti gverilo ter s tem prevržejo nanj krivdo za vse tisto, česar same niso storile, ker niso mogle, znale ali hotele storiti. Odraz takega pojmovanja in ravnanja je tudi akcija Venezuele, ki si zdaj prizadeva, da bi zbrala okrog sebe čimveč latinskoameriških vlad ter prodrla s svojim predlogom o sklicanju izredne konference organizacije ameriških držav, kjer naj bi obsodili Kubo in sprejeli sklepe o ustreznih akcijah proti njej.

ANDREJ NOVAK

SUKARNO MORA IZ PREDSEDNIŠKE PALAČE

Te dni se je končala drama, ki se je začela v noči od 30. septembra na 1. oktober 1965, ko so hoteli pučisti v Indoneziji ubiti vse vojaške voditelje.

Ze od samega začetka se je šušljalo, da je Sukarno, indonezijski predsednik vedel za zaroto; pozneje se je o tem odkrito govorilo in konec lanskega leta so obtoženci pred sodiščem celo navajali, da je bil vanjo zapleten.

Generali, ki so prevzeli oblast v Indoneziji in krvavo obračunali s komunisti, ki so jih imeli odgovorne za požkušeni puč — nekaj generalov so takrat ubili — spočetka niso hoteli odstaviti Sukarna. Odvzeli so mu samo dejansko oblast, še vedno pa je ostal »predsednik« republike.

Dne 10. maja pa se je odigral zadnji prizor te drame; vlada je sklenila, da tudi formalno odvzame Sukarnu predsedniški naslov, njemu pa je ukazala, naj se izseli iz razkošne predsedniške palače »Merdeka« v Djakarti. S tem je končano tudi čudno obdobje dvovladja, ko sta bila »predsednik« republike, to je Sukarno, in vršilec dolžnosti predsednika republike general Suharto, pod isto streho, to je v predsedniški palači.

Seveda pa s tem, da so Sukarna pregnali iz predsedniške palače, še niso rešene težave, ki jih je sedanji režim poedoval po prejšnjem gospodarju v palači »Merdeka«.

»Rdeče sonce v naših srcih«

Med kulturno revolucijo na Kitajskem so zaprli vse kinomatografe; odpri so jih pred dnevi, da bi ljudem pokazali film o »kulturni revoluciji«.

Film so posneli rdečegardisti. Na njem je videti Mao Ce Tunga in obrambnega ministra Lin Piaa, ki je postal na Kitajskem drugi (če ne prvi) človek. Agencija Hsinhua poroča, da je na filmu videti stotine rdečegardistov, ki poskakujejo od radosti in si brišejo solze od ganotja, ker jim je bilo dano videti ljubljene voditelja Mao Ce Tunga. Film ima naslov »Predsednik Mao je rdeče sonce v naših srcih«.

Na filmu ni videti ne predsednika republike Liu Sao Cija ne drugih visokih kitajskih funkcionarjev, ki so bili prisotni na tribuni, ko so film snemali.

Znamenje časa pač!

UREJA
MIRAN ŠUSTAR

Borman v Gvatemali?

Po dvaindvajsetih letih začenjajo nacistični vojni zločinci čutili nemir. Najprej so Izraelci odkrili Eichmanna in mu sodili v Jeruzalemu. O skupini madžarskih vojnih zločincev, ki so jim sodili v Budimpešti, smo poročali v našem tedniku. V Braziliji so odkrili vojne zločince Franza Stangla in ga aretirali; ni pa še znano, kateri državi ga bodo izročili. Izrael zahteva — kriv je namreč umora več deset tisoč Židov — naj mu sodijo Poljaki. Za zločinski zdravnikom dr. Mengelejem je izraelski izvedenec za vojne zločince potvedoval leta in leta, in kot vse kaže, se je obroč krog njega že zelo zožil. No, in sedaj je prišel na vrsto še Martin Bormann, najožji Hitlerjev sodelavec.

Iz Gvatemale so namreč prispeli informacije, da je tamkajšnja policija v Mariscosu prijela nekega tujca, ki bi po vsej verjetnosti ulegnil biti Martin Bormann. Ima lažno ime Juan Falera Martinez. Šef policije Eduardo Garcia pravi, da bodo morali še ugotoviti njegovo istovet-

nost, ker se je verjetno podrgel plastični operaciji, ki popolnoma izpremeni zunanji videz.

Bormann je bil šef Hitlerjeve pisarne in proti koncu vojne praktično drugi človek v rajhu. Kot pes čuvaj je pazil, kakšni dokumenti so prišli Hitlerju v roke in kakšne je zavrnil, s spletkami je spodril druge tekmece, svoj način življenja je prilagodil Hitlerjevemu, tako da je hodil spat ob štiri zjutraj in vstal ob desetih ali enajstih. Skupaj z Goebbelsom se je proti koncu vojne zavzemal za »totalno vojno«, katere geslo se je glasilo: če propade režim, naj z njim propade vse.

Ob koncu vojne so raznesli govorice, da je Bormann na begu iz bunkerja v kanclerski palači padel. Toda tisti, ki so se ukvarjali z zasledovanjem vojnih zločincev, niso tem govoricam nikoli verjeli; še posebej ni verjel ing. Wiesenthal, in vse kaže, da je imel prav. Morda bomo že v kratkem brali uradno potrjeno poročilo, da je bil Bormann res aretiran.

ZUNANJA POLITIKA

VSE IZ LJUBEZNI

Avstralsko dekle Sandy Hilder in ameriški mornar Bernard Brewer sta se spoznala v Sydneyu. Mornar je moral drugam, Sandy je hotela z njim. Našli so jo pod posteljo v admiralovi kabini na neki ameriški letalonosilki. Potem ko je povedala svojo zgodbo, se je z letalom odpeljala v Kalifornijo, kjer je zdaj njen fant. Posnetek iz Long Beacha kaže trenutek ob svidenju, ko je Bernard za šalo dal svojo Sandy čez kolena in...

KRATKA IN DOLGA KRILA

Navdušenje za modne domislice pač ne pozna meja. V prostorih nemškega modnega inštituta v Münchnu so si dekleta iz Afrike in Azije, vsa v dolgih oblekah, z zanimanjem ogledovala modne vzorce kratkih kril in pripadajočih dolgih nogavic.

MALI DIRKAC

Keir Moe, sedemletni angleški deček, se vadi za prvo dirko na motorju (50 cm), ki mu ga je izdelal očka, po poklicu avtomehaničnik. Na dirki se bo mali Keir pomeril z »izkušeniimi« tekmeči v starosti 9—10 let. Njegov trener pravi: »Prepričan sem, da ima Keir velike možnosti za osvojitve prvega mesta, saj za svoja leta zelo dobro vozi.« Dirka bo na terenu, kjer tovarna preizkuša nova vozila.

ZA
Moe
v N
do
tre
pre
Rop
pre

9. »Alo, fantje,« je plaho zaklical prvi krmar, »na zajtrk! Potem bomo zavihali rokave in pljunili v roke!«
 »Natakar, meni jajca s slanino!« se je ponorčeval mornar Quail. »Pa da bo kruh lepo rumeno zapečen in na kavo mi dajte žličo smetane!«
 Kadet Cheng je zakikirikal.
 »Tako je prav,« se je smejal krmar.
 »Zdaj pa kar sem z vašo slanino!«

Molče so pogoltnili vsak svoj premočeni prepečenec in požirek vode. Potem so štirje najmlajši, mornarčka Jakec in John pa kadeta Perry in Cheng, posedli skupaj in jeli ugibati kaj se jim obeta.
 »Nič boljšega kot vsem brodolomcem,« je menil kadet Perry. »Toda mi nismo strašljivci in to je naš kapital.«
 »Tako hitro se pa že ne damo,« je pripomnil Cheng. »Dokler je tale gred pod na-

mi še trdna — in ta se je prav gotovo zadržala v greben — toliko časa se nam ni ka jbat. Odšel sem iz stare Anglije, ker sem si želel pustolovščin, no, in eno bom nedvomno doživel.«
 John se je nasmehnil: »Pazi, še nismo startali.«
 Tedaj je prvi krmar naglo ukazal: »Dajmo, fantje! Začnimo!«

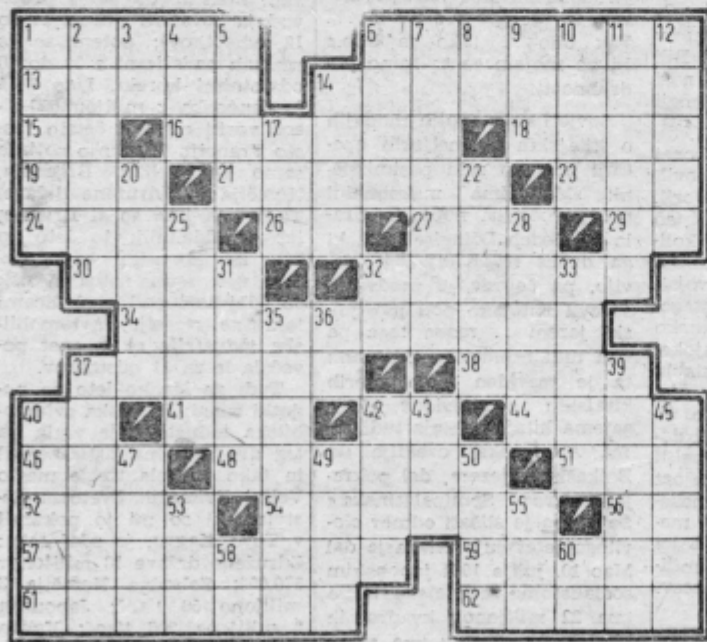

10. Tri dni so divje pulili les, ko pa niso mogli več globlje prodreti, so splav skončali. »Če to ni mojstrovina!« jih je podžigal krmar, medtem ko so zlagali in vezali dešice. »No, kaj porečete? Splav in pol, tak plul še ni po morju!« Kakopak so mu vneto pritrjevali. Toda nikomur se ni mudilo na pot.
 »Kaj pa, ko bi počakali še kak dan ali

dva?« je predlagal drugi krmar Mayer. »Lahko se zgodi, da pride mimo kakšna ladja iz Britanske Indije.« Vsi so bili za to. Čakali so teden dni.
 »Brezupno,« je ugotovil prvi krmar, ki se je pisal Clare. »Saj vidite, da moram od tod. Od lakote bomo pocepali.«
 »Ali pa v divjakove roke — mar ni vseeno?« je zamomljal eden izmed mornarjev.

»Boljša je nagla smrt kot počasna. Jutri krenemo, pa naj se zgodi kar hoče.«
 Tako so tudi storili. Bilo jih je sedemnajst mož posadke. Trije krmarji, dva mornarčka — vajenca, dva kadeta, sluga in devet mornarjev.
 »Napravili smo, kar je bilo v naši moči,« je vzdihnil krmar in začel poveljevati: »Na jambor, fantje! Dvignite jadro! Gremo!«

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. prizor, del gledališkega dejanja, 6. najvažnejše žito, 13. pred 15 leti umrl veliki slovenski dramatik igralec (Ivan), 14. vrba kamela, 15. kemični znak za aluminij, 16. moško ime (tuja pisava), 18. predsednik italijanske vlade, ki je bil lani na obisku pri nas (Aldo), 19. zamah s sekuro, 21. vrsta raka, ki napada mlajše ljudi, 23. pritok Tare, 24. tračnice, 26. kemični znak za galij, 27. medmet, ki izraža popad z usti, 29. avtomobilska oznaka Sarajeva, 30. popularna Verdijeva opera, 32. prid, dobiček, 34. kraj južno od Celja z rudnikom kvalitetnega premoga, 37. pomembno mesto v zahod-

ni delu Pakistana (900.000 prebivalcev), 38. čekan, velik zob, 40. nemški osebni zaimek, 41. tuje žensko ime, 42. števniki, 44. neumnica, trapa, 46. prebivalec baltiške republike, 48. sodobni slovenski skladatelj filmske glasbe in popevk (Bojan), 51. pogodni veznik, 52. rudniška priprava za vzdigovanje premoga, 54. sladka pijača, ki so jo v grškem bajeslovju pili bogovi na Olimpu, 56. znižana glasbena nota, 57. del Reke, kjer je nogometni stadion, 59. začetek tekme ali dirke, 61. znamenita Cankarjeva pesniška zbirka, ki je v njegovem času vzbuja mnogo nasprotovanja, 62. domače žensko ime.

Navpično: 1. užitek, nasiada, 2. ime rimske naselbine na ozemlju današnjega Celja, 3. okrajšava za »seventualno«, 4. predlog, 5. ime za vrsto preprog (po francoskem mestu Arras), 6. slovenski virtuoz na kitari (Stanko), 7. veliki sovjetski pisatelj, avtor romana »Tihl Don« (Mihail), 8. ime črke, 9. mutast, brez daru govora, 10. malik, 11. pristaš oblasti carjev v Rusiji, 12. prijeten vonj, 14. voz s plohom, 17. gol, 20. težak gospodarski položaj, 22. ime znamenitega italijanskega tenorista del Monaca, 25. zvezna država Združenih držav Amerike na severozahodu države, 28. domače žensko ime, 31. neumnost, traparija, 32. kačar, 33. istočasen strel iz več pušk ali topov, 35. uslužbenec, 36. začetnici priimka in imena predsednika zvezne skupščine, 37. v zoologiji naziv za pripadnika skupine živali, ki ima luske, 39. največji slovenski epski pesnik, doma iz Glogokega pri Rimskih toplicah, 40. lesni poltzelki, 42. ljubljanska knjižna založba, 43. sukanec, 45. alpska dolina v severozahodni Italiji, 47. italijansko moško ime, 49. starogrška boginja junaške poezije, 50. spoštovanje, 53. kratica za pošto, telegraf in telefon, 55. skrajni konci polotoka, 58. avtomobilska oznaka Reke, 60. nemški predlog.

RESITEV PREJSNJE KRIŽANKE

Vodoravno: 1. motor, 6. Celjan, 12. akord, 17. ulica, 18. Iranika, 19. arbor, 20. ribezelj, 22. aedi, 24. Iza, 25. skot, 26. Ikar, 28. Riko, 30. IMV, 31. kar, 32. kraval, 34. Caracas, -a, 36. are, 37. enota, 39. frank, 40. sukno, 43. scene, 44. ais, -o, 45. Odranci, 47. relik, 49. kap, 51. bat, 52. Aero, 54. cevi, 55. Moro, 56. oris, 58. Reka, 60. fascikel, 62. tenis, 64. naklon, 66. okraj, 67. Aceva, 68. antena, 69. Sogla

— No, ti bom pa predstavila moža kdaj drugič.

Brez besed

**ZA SONCEM
(KI JE ZASTONJ)**

**greje
najceneje**

VELENJSKI LIGNIT

DANDANES MORA BITI VSAKDO GOSPODAR... DOBER GOSPODAR PA VE, DA JE TREBA KUPITI PREMOG

ZDAJ SAJ SE OSUŠENEMU PREMOGU IZDATNO POVEČA KALORIČNA VREDNOST

ŠEST RAZLOGOV V PRID VELENJSKEMU LIGNITU:

- IZREDNO UGODNA CENA
- VELIK IZKORISTEK
- MINIMALNA KOLIČINA PEPELA
- NE POVZROČA SMRADU
- IMA VISOK PLAMEN
- USTVARJA PRIJETNO TOPLOTO

Predno se boste morebiti odločili za kakšno drugo kurivo (pa naj bo še tako moderno), si zapomnite: NI VSE SLABO, KAR JE V RABI ŽE STOLETJA!

ŽELITE VEDETI NAJKRAJŠO POT DO VASEGA POTPOSNIKA? POZVOLITE STEVILKO CELJE 30-85

OBIŠČITE

MORAVSKE TOPLICE

(V PREKMURJU)

Zdravilne kopeli v odprtem bazenu — Kopalne kadi v zaprtih prostorih — Ugodne možnosti za bivanje v weekend hišicah ali zasebnih sobah — Zahtevajte prospekte! Vsa pojasnila: Obrat Gostinskega podjetja »Zvezda« — Moravske toplice, Moravci v Prekmurju.

Specialitete domače in madžarske kuhinje — zlasti po naročilu — v pestrem izboru — Vsako sredo, soboto in nedeljo plesna godba za razvedrilo tenjenih gostov in turistov.

Poleg dobro organizirane zdravstvene službe posluje v Moravskih toplicah vsak dan dopoldne tudi

PEDIKER-MASER

strokovnjak iz Belgije, ki nudi gostom kvalitetne maserske in pedikerske storitve.

KIK »Pomurka«, Murska Sobota,
OBRAT ZA KMETIJSTVO RAKIČAN

o b j a v l j a razpis za prosto delovno mesto

Vodje mehanične delavnice v Rakičanu

Kandidat mora poleg splošnih pogojev za nastop dela izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da je strojni inženir ali strojni tehnik s tremi leti prakse;
 - da je odslužil vojaški rok ali da je prost vojaščine
- Izbrani kandidat bo sprejet na delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Nastop dela takoj. Poseben pogoj je poskusno delo, ki bo trajalo dva meseca. — Rok za prijave je 10 dni po objavi tega razpisa — Prijavi je treba priložiti:
- dokazilo o strokovni usposobljenosti in
 - seznam dosedanjih zaposlitev v obliki izpisa iz delovne knjižice

OBRAT ZA KMETIJSTVO
RAKIČAN

Industrija plastičnih mas in umetnih smol
»IPLAS« KOPER r a z g l a š a prosto delovno mesto

ŠEFA OBRATA ALI VODJE IZMENE V OBRATU

POGOJ: za šefa obrata — visoka strokovna izobrazba — inženir kemije I. ali II. stop. Za vodjo izmene — srednja strokovna izobrazba — kemijski tehnik

Obvezno je aktivno znanje madžarskega jezika zaradi obvezne strokovne specializacije v Budimpešti.

Poseben pogoj — za moške: urejena vojaščina.

Nastop službe in stanovanja po dogovoru. Osebnih dohodki po Pravilniku o razdelitvi osebnih dohodkov podjetja. — Prijave z vsemi dokazili sprejema splošna služba podjetja 30 dni po objavi tega razpisa.

Z naravnimi eteričnimi olji

LUUF preparati
proti prehladu

LUUF balsam — LUUF balsam za otroke, za stare in mlade — proti boleznim prehlada, kašlju, vnetju sapnic, katarju v žrelu itd. — že mnogo let preizkušeno sredstvo. Brez požiranja tablet — potrebno si je z njim samo natreti prsa in hrbet.

Takojšnje olajšanje, nagel zdravilni učinek!
LUUF balsam (S 14,75) in LUUF balsam za otroke (S 13,35) bi morala imeti vsaka družina pri hiši.

Dobite ga v vseh lekarnah v Avstriji.

GENERALNO PREDSTAVNISTVO INOZEMSKIH
FARMACEVTSKIH TOVARN

OPERNAPOTHEKE GRAZ, Opernring 24

SLG Celje

18. maja, ob 19. uri: Z. BESEDA NI KONJ. Tretji mladinski abonma.
19. maja, ob 15.30: Plau-DVOJKA. Prvi mladinski abonma.
20. maja, ob 19.30: Plau-DVOJKA. Sobotni abonma in izven.
21. maja, ob 10. uri: Plau-DVOJKA. Prvi mladinski nedeljski abonma in izven.
21. maja, ob 15.30: Plau-DVOJKA. Nedeljski popoldanski in izven.
22. maja, ob 19.30: J. Podstresje. Gostovanje v Ljubljani.
24. maja, ob 15.30: J. Podstresje. II. mladinski abonma.
25. maja, ob 18. uri: Plau-DVOJKA. Gostovanje v Sornah.

CELJSKA TURISTIČNA ZVEZA

POVEČANE KAPACITETE
Celjskem turističnem področju so dovolj prostih mest v zdraviliščih Dobrna, Rogaska Slatina, Laško ter v hotelih Evropa in Celja Celju, Savinja v Laškem, Paka v Velenju, Planinskem domu v Lepi dolini in drugih. Rezervacije so potrebne za skupine le ob sobotah, nedeljah in praznikih.

OPALISCE V RIMSKIH TOPLICAH
Opalnice v Rimskih Toplicah so odprti vsak dan razen ponedeljka.

SPOMLADANSKI IZLETI
Spomladanski izlet je iz Logarske doline na Okrešelj, kjer je dosti snega. Zelo hvalečna je tudi izlet v Logarske doline preko Kleinskega in Kislih vod do Sv. Duha ob Oljevo, kjer je oskrbovana/kolna Planinskega društva Solčava. Vsi Rohanov kot je spomladanski izlete primeren za izlete. Cesta Matkov kot je zopet prevozna in dostop z avtomobili mogoče do snežnega pasu, kjer je ob nedeljah še oskrbovana Majerholdova prepevalnica.

IZLET NA POHORJE
Prepevalno in turistično društvo je prireja v nedeljo dne 28. maja izlet v dravsko dolino in na Pohorje. Cena za člana 18, za nečlane 21 Ndin. Prijave sprejemajo v Turističnem uradu Stanetova 15.

SIREDITVE
Velenju barski program in ples vsak dan razen ponedeljka, v Celju imajo ples vsako soboto v Slogostrežni restavraciji, vsako nedeljo popoldne na Starem gradu, v Logški Slatini in Dobrni pa vsako soboto in nedeljo popoldne. V Logški Slatini bo v nedeljo popoldne promenadni koncert žel. iz Linza.

izletnik

POSLOVALNICE:
CELJE, VELENJE, MOZIRJE, KRASKO, KRAPINA, HRASTNIK, SOSTANJ

1. IZLETI PO DOMOVINI
Organiziramo izlete, ekskurzije in prevoze po ožji in širši domovini ter na ogled turističnih in športnih prireditev.

2. IZLETI V TUJINO V MAJU — PUTNIK

Enodnevni:
— TRST preko Sežane 55 Ndin;
— TRST preko Gorice 69 Ndin;
— GRADEC 50 Ndin;
— ZABNICA 75 Ndin;

Dvodnevni:
— BENETKE 150 Ndin;
— CELOVEC — ZABNICA — TRST 170 no-
vih din;
— DUNAJ 200 Ndin;
— BUDIMPEŠTA 234 Ndin.

IZLETI SO IZ CELJA, IZ OSTALIH KRAJEV DOPLAČILO

Za organizirane skupine **POSEBEN POPUST!** Za organizirane skupine **PROGRAMI PO ZELJI! ZA ORGANIZATORJE POPUST!** **PSI PROGRAMI V POSLOVALNICAH IZLETNIKA.**

izletnik

**Mali oglasi
PRDAM**

ZASTAVA 600 D prodam. Kunej, Ul. V. Prekomorske 17.
KUHINSKO kredenco — dobro ohranjeno prodam. Informacije: Trubarjeva 22 — prtiličje levo — Celje.
SOBNO POHIŠTVO prodam! — Naslov v upravi lista.
ELEKTRIČNO KITARO prodam. Naslov v upravi lista.
MANJSE posestvo 2 ha obdelovalne zemlje (tudi vinograd), zelo primerno za upokojevo prodam. Cena primerna. Pečnik — Lapornik, Radobija 7 — Laško.
GENERALNO popravljeno transportno kolo prodam ugodno. — Mehanična delavnica Veber, Celje, Zidaniška 8.
VOZNO KRAVO — 8 mesecev brejo (3. tele) spenično-lisoc prodam. Janez Sorn, Bukovžlak — Teharje.
NOV STROJ za izdelavo kvadrov na vibrator all brez — moško, dobro ohranjeno kolo (20.000 Sdin) in otroško posteljico —

(15.000 Sdin) prodam. Naslov v upravi lista.
RABLJENE vinske sode 350—610 l — sod za gnojnico 600 l in cirkularno os prodam. Cesta v Laško 12 (Polule).
MOTORNO KOLÓ PRIMA 175 — brezhibno prodam (6000 km). Ambrožič — Kjučavničar — Celje, Askerčeva ulica.
PARCELO 60 arov prodam. Slavko Kresnik, Gorica 47, Celje (Cesta na Ostrožno).
HISO v Vojniku primerno za obrtnika prodam. Naslov v upravi lista.
KUHINSKO pohištvo (manjše oblike) prodam. Naslov v upravi lista.
SENO in otavo na Ljubčni prodam. Naslov v upravi lista.
NOVO kosilnico alpina prodam: Pavel Drgajner, Lokovina 21, Dobrna.
DOBER jabolčnik — večjo količino prodamo. Zalec, Celjska cesta 5.
KLAVIR prodam ugodno. Naslov v upravi lista.
STAVBNE podpornike, žagovino, naseljene AZ panje prodam. Jerič, Celje, Ljubljanska c. 16.
LEPO sladko seno in otavo ca 500 — 600 kg prodam. Celje, Krajčeva 2 — Polule.
MLADNO kravo (500 kg) 8 mesecev brejo prodam. Vidmar, Prekorje, Skofja vas.

RAZPIS
Delavski svet trgovskega podjetja »SAVINJSKI MAGAZIN« — Žalec razglašča na osnovi čl. 183 Statuta podjetja LICITACIJO za prodajo osnovnih sredstev.

Predmeti družbene prodaje bodo razne tehtnice, dvo-kolesa, stroji za narezke, silosi za olje, peči na trda goriva, telefonski inдукtorski aparati ipd.

Licitacija se bo vršila dne 19. maja 1967 s pričetkom ob 8. uri v prostorih centralnega skladišča v Zalcu (dvorišče poslovalnice Žalec 3).

Prednost pri nakupu imajo interesi družbenega sektorja. Po 9. uri se bo vršila prodaja tudi ostalim interesentom.

RAZPIS
Komisija za delovna razmerja pri OSNOVNI PTT ENOTI CELJE objavlja prosto delovno mesto pismonoša pri pošti Frankolovo

Pogoji za sprejem so:
— dovršena osemletka
— odslužen vojaški rok
— opravljen izpit za vožnjo z mopedom

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 10 dneh po objavi Komisiji za delovna razmerja pri osnovni PTT enoti Celje.

SAMI NE MORETE OBVESTITI VSEH LJUDI!

TO STORI ZA VAS OGLAS V »DELU«

P. n.

tednik

CELJE

p. p. 161

Naročam **TEDNIK**

Posiljati priložite dne _____ na naslov _____

Prilimek in ime _____ hišna št. _____

ulica _____ pošta _____

Kraj _____ podpis _____

POTROŠNIKOM OB JUBILEJU

SEQUENCE zodiac CAROLINA bojana Caprice

30% ZNIZANJE CEN

40 POLZELA

kot rezultat modernizacije proizvodnje in sodobne tehnologije

2ha, 33 AROV gozda (iglavci, listavci) v bližini Gomilskega prodam. Informacije pri Ivanu Mugu, Letuš 96, Smarjno ob Paki.
KUHINSKO in sobno pohištvo prodam. Kersnikova 32 a, stanovanje 20.
BREJJE KRAVE — dobre mlekarice prodam. Ernest Zolnir, Sem-peter 15.
MOTORNO kosilnico »reforma«, železna in nova gumi kolesa prodam ugodno. Franc Kronovšek, Topovlje 21 — Braslovče.
KRAVO s teletom ali brez, 4 mesece brejo telico in 16 mesecev starega junca prodam, klavirsko harmoniko prodam ali zamenjam za navadno. Prevolnik, Cesta v Laško 9 — (Polule) Celje.
400 KOMADOV strešne opeke »ohrovec« (cena 25 Sdin) prodam. Franc Dražnik, Studence 11 — Ponikva pri Zalcu.
NOV ELEKTRIČNI števec 220 W, dvojna nova vrata s podboji, paroli opeko prodam. Naslov v upravi lista.
OŠEBNI avto VW v zelo dobrem stanju prodam. Naslov v upravi lista.

OPREMLJENO SOBO in garažo oddam. Naslov v upravi lista.
ENO-ALI DVOSOBNO stanovanje iščem. Dam 300.000 Sdin nagrade. Točen naslov! Naslov v upravi lista.
OPREMLJENO SOBO s centralno kurjavo oddam dvema dekletoma. Tekavc — Celje, Stritarjeva (Nazorjeva) 27.

RAZNO

OTROKA vzamem v varstvo na dom. »Otok«. Naslov v upravi lista.
LOKAL primeren za vsako obrt dostopim. Ponudbe pod šifro »V Celju«.

V ZIVLJENJU razočaran želim poznanstva s prijazno in pošteno žensko, ki bi mi znala povrniti zaupanje in zakonsko srečo. — Imam svojo hišo in dobro službo. Ponudbe pod »iskrenost«.

UPOKOJENKO za varstvo otroka sprejem. Stanovanje in hrana. Bogomir Majer. Košnica, nova hiša — Celje.
GARAZO v Jenkovi ulici 30 oddam. **SLOVENEK** iz Avstralije (25 let) išče poznanstva s Slovenko okrog dvajsetih let. Naslov v upravi lista.
LOKAL za brusilnico 12 — 20 kv. m lahko tudi na dvorišču — v bližini centra iščem. Ponudbe s ceno pošljite naslovniku: Stevanu Krstiču, Oštrač, Sremski Karlovi.
KAMNOSEK Martin Pevec iz Sentjurja izdeluje nagrobne spomenike, okenske police in dvozrezno strešno opeko po konkurenčnih cenah. Za cenjena naročila, ki jih izdelava hitro in kvalitetno se toplo priporoča!

KUPIM
HISO v bližini Celja kupim. Naslov v upravi lista.

STANOVANJE
POSTNEGA UPOKOJENCA sprejem na stanovanje. Naslov v upravi lista.
FANTA SPREJMEM na stanovanje. Celje, Mariborska c. 176.
OPREMLJENO SOBO v mestu ali bližini išče mlajši miren moški. Nudi nagrado 40.000 Sdin. Za vselitev lahko še počaka. Naslov v upravi lista.
KDOR PRISKRBI mladoporočencema brez otrok dvosobno stanovanje v Savinjski dolini, mu nudim nagrado 50.000 Sdin in plačam najemnico za 2 leti vnaprej. Naslov v upravi lista.

ZIVINOZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Od 20—27. maja 1967;
CIRIL UMEK, veterinar, Celje, Kersnikova 37 (vogal Kersnikove in Dečkove c.) tel. št. Veterinarske postaje: 28-71

NE, NA LUNO NE MORETE!
To pa ne pomeni, da bi ne mogli biti v poltretji uri v Beogradu ali čez dvanaest minut na Brniku! Čas postaja vse bolj dragocen in od njega zavistijo pogosto veliki posli... Si hočete ogledati izpod neba Celje in okolico?

AEROKLUB CELJE uvaja novosti **AERO TAXI**, ki je mimo turistične atrakтивности čista poslovna tuja.

KOMPAS

IZLETI V JUNIJU: 8 dni NICA — CANNES — MONTE CARLO, 6 dni STUTTGART — DORTMUND — MUNCHEN, 7 dni AZURNA OBALA — 6 dni BOLOGNA — PERUGIA — RAVENA, 11 dni BUDIMPEŠTA — KRAKOV — WARSAVA, 11 dni DUNAJ — PRAGA — BERLIN — KOBENHAVN — STOCKHOLM, 10 dni CARIGRAD — SOPLJA, 9 dni BUDIMPEŠTA — PRAGA — MUNCHEN — ZÜRICH

Izdelane programe za posamezna potovanja prejmete v poslovalnici KOMPAS Celje oziroma vam jih po želji pošljemo na vaš naslov.

Vsi KOMPASOVI prevozi bodo izvršeni z naj sodobnejše opremljenimi avtobusi znamke »MERCEDES«

PRED VSAKIM POTOVANJEM ALI IZLETOM OBISITE TURISTIČNO AVTOBUSNO PODJETJE KOMPAS CELJE, TOMŠIČEV TRG 1, TELEFON 23-50.

SOLSKI CENTER
ZA BLAGOVNI PROMET V CELJU
ulica 29. novembra 12, telefon 24-57

RAZPISUJE VPIS
za šolsko leto 1967-68

ZA NASLEDNJE SOLE:

1. SOLA ZA PRODAJALCE. Vpis bo 3. julija 1967 popoldne. Istočasno bo tudi možen vpis v Dom Vere Slandrove. Mesečna oskrbina predvidoma 210 Ndin. Ob vpisu za prvi letnik bo potrebno predložiti prijavo, kolek za 0,50 Ndin, spričevalo o dokončani osnovni šoli, zdravstveno potrdilo in štipendijsko pogodbo. Štipendije so doslej razpisala naslednja trgovska podjetja: Agropromet 4, Center 3, Elektrotehna 1, Kovinotehna 4, Merx 22, Moda 7, Peko-II 1, Tehnomercator 19, Tkanina-galanterija 6, Varteks 1, vsi Celje, Splošno trgovsko podjetje Radeče 1, Kmetijska zadruga Mozirje 1, Mercator Gornji grad 6, Savinja Mozirje 2, Dravinjski dom Slovenske Konjice 5, Resevna Sentjur 6, Jelša Smarje 6, Bazen Velenje 4, Borovo Soštanj 1, Merkur Soštanj 4, Zarja Soštanj 2, Savinjski magazin Zalec 4. Podjetja bodo sprejemala prijave kandidatov do 16. junija 1967.

2. POSLOVODSKA SOLA. Prijave (kolek za 0,50 Ndin, zaključno spričevalo Ndin za prodajalce ali druge poklicne šole, potrdilo o delovnem stažu — najmanj dve leti, izjavo o plačilu šolnine in morebitno priporočilo delovne organizacije ter dopisnico s kandidatomim naslovom) sprejemamo do 17. junija. Šolnina letno 1100 Ndin, pouk trikrat tedensko v popoldanskem času.

3. KOMERCIJALNA SOLA. Vpisni pogoji enaki kot za Poslovodsko šolo. Pouk vsak dan, razen sobote, v popoldanskem času. Šolnina 1650 Ndin. Prijave do 17. junija 1967.

4. SOLA ZA PRIUCENE TRGOVSKE DELAVCE. Vpisni pogoji: dokončana osnovna šola, triletni staž v trgovini. Sola je dvoletna, pouk štirikrat tedensko v popoldanskem času. Šolnina letno 1300 Ndin. Sola bo delovala le ob zadostnem številu prijaviteljev.

Ponovno aktivni

MLADI V STRMCU IMAJO TEZAVE Z MLADINSKIM KLUBOM

V Strmcu ima mladina, ki je željna zabave, le malo možnosti, da jo zares najde. Do nedávna so se mladinci zbirali le v dveh gostilnah, kjer so gledali televizijo, kartali in pili.

V takšnih okoliščinah je nastala nova organizacija mladih, ki si je zadala nalogo, da mlade (teh je več kot sedemdeset) zbliža ob raznih prireditvah in nastopih.

Začeli so z anketo, da bi ugotovili ali se mislijo mladi aktivno vključiti v delo. Odgovori so bili ugodni, zato so mladi pričeli z delom. Za predsednika so izvolili Francija Ramšaka, ki se je izkazal zelo dobro, saj ob pomoči ostalih uspešno rešuje zadane naloge. Najprej so organizirali ples, ki so v začetku dobro uspeli, na njih pa so se srečali tudi mladi iz sosednjih vasi. Nekaj težav so imeli s prostorom za organi-

zacija plesov, vendar jim ga je kasneje odstopila KZ Vojnik. Sedaj organizirajo ples redno enkrat mesečno. V Strmcu so sklenili, da bodo še bolj poskrbeli za zabavno življenje mladih, zato namestijo urediti mladinski klub. Klubsko sobo so že dobili, imajo pa tudi denar, da jo bodo primerno opretili. Nekaj denarja so dobili od Občinskega komiteja ZM v Celju ter od članarine, nekaj pa so ga prihranili od vstopnine za ples. Ko so mladinci sklicali sestanek političnih delavcev iz Strmeča, se je zataknilo, kajti od desetih povabljenih ni bilo nikogar na sestanku. Kljub trenutnemu neuspehu se mladi iz Strmeča želijo za mladinski klubom niso odpovedali. Menijo, da bi mladi

morali imeti svoj prostor, kjer bi se lahko zbirali in se primerno zabavali.

V Strmcu je problem zase tudi nogometno društvo, ki deluje v sklopu mladinske organizacije. Trideset za nogomet navdušenih fantov ima težave z nogometnim igriščem, ki ga nikakor ne morejo dobiti. Ze nekaj let igrajo na travniku, ki je last kmetijske zadruge, kljub temu, da so jim že podrli vratnice in jim prepovedali igro na travniku. Zadevo so mladi predložili Krajevni skupnosti Strmec in Občinskemu komiteju ZM Celje, vendar še niso prejeli nobenega odgovora. Fantje kljub temu igrajo in uspešno gostujejo v sosednjih krajih, obenem pa čakajo, da bi končno le dobili svoje igrišče.

Strmški mladinci so se zelo izkazali ob volitvah. Vsa volišča so lepo okrasili, organizirali pa so tudi kurirsko službo. Poleg tega pripravljajo razne proslave, največkrat v sodelovanju z osnovno šolo iz Strmeča.

Mladinci iz Strmeča menijo, da bi jih morale družbeno politične organizacije v njihovem kraju bolj podpirati in vsaj delno upoštevati njihove želje in zahteve. Želijo si tudi, da bi mladini pomagali pri formiranju njihovih osebnosti, ko prehajajo v zrele ljudi.

Glede bodočih nalog so mladi Strmčani povedali, da nameravajo organizirati več srečanj z ostalimi aktivisti, predvsem pa se pripravljajo na praznovanje dneva mladosti.

Kriminaliteta mladoletnikov

RAZVOJ POSEBNE KAZENSKE ZAKONODAJE ZA MLADOLETNIKE

Mrzlica elektrificirana

Letošnji prvomajski prazniki so se pričeli na Mrzlici v posebno svečanem vzdušju, saj je dva dni pred tem zasvetila električna luč pri zadnjih, osmih kmetijah na žalski strani Mrzlice. To je bil težko pričakovani trenutek, saj si današnjega življenja ne moremo več zamisljati brez vseh pripomočkov za gospodinjstvo in sodobno kmetovanje.

Občani so si dolgo časa prizadevali za ureditvijo te potrebe, končno jim je le uspelo. Skupščina občine Zalec je namreč odobrila in dodelila tri in pol milijone starih dinarjev, razliko do proračunske vrednosti zunanje napeljave, ki velja okrog šest milijonov, pa krijejo prebivalci sami z delom, materialom in denarjem. Dejstvo je,

Kriminaliteta mladoletnikov je razmeroma mlada panoga kazenskega prava, saj se je razvila šele proti koncu prejšnjega stoletja. Šele takrat so namreč spoznali, da mladoletnih storilcev kaznivih dejanj ne gre jemati kot polnoletnih kriminalcev. Najprej so to spoznali in začeli uveljavljati v ZDA, kasneje pa še v Evropi. V Ameriki so imeli že do leta 1890 posebna sodišča, ki naj bi preprečila, da bi mladoletniki prišli pod isti represivni sistem kot starejši storilci kaznivih dejanj. Prav zaradi mladoletniškega sodstva so morali ustrezno spremeniti določbe materialnega in procesnega kazenskega prava za mladoletnike. Seveda pa so v začetku jemali mladoletnega delikventa kot hudodelca v malem in so ga

načeloma obravnavali kot polnoletnega storilca, le to so bile kazni zanj nekoliko milješe. Prevladovalo je mišljenje, da je treba za mlajšim človekom ravnati bolj milostno.

Nekateri še danes težko verjamejo, vendar so že takrat spoznali, da z ostrimi sankcijam proti mladoletniku dosežejo prav nasprotni učinek kot bi ga sicer. Z ostrimi kaznimi se namreč zakrknjenost, napadalnost in sovražnost mladoletnike do družbe še povečajo. Mladi hudodelci namreč prihajajo v zaporih v stike z izurjenimi kriminalci in je zapor za mladoletnika največkrat prava visoka šola kriminala. Prav zaradi tega se je polagoma uveljavilo mišljenje, da je treba mladoletnika prev-

zgjati z ukrepi, ki bodo bolj učinkoviti.

V prvih desetletjih so v evropsko kazensko zakonodajo polagoma začeli prodirati vzgojni ukrepi za mladoletnike. Vendar je kot primarni ukrep še naprej ostala kazen, vzgojni ukrepi so bili le kot dopolnilo, uporabljali pa so jih za mlajše mladoletnike in za lažja kazniva dejanja.

Tudi naš prvi povojni kazenski zakonik je mladoletnike obravnaval podobno kot ostali evropski kazenski zakoniki. Nekaj sprememb so vnesli v kazenski zakonik, ki je izšel leta 1951. leta, ko se je položaj mladoletnikov nekoliko popravil. Poleg kazni so takrat uveljavili tudi vzgojne oziroma poplajševalne ukrepe. Vendar je ob izrekih še vedno prevladovala kazen, sa so bili mladoletniki še vedno kazensko odgovorni. Danes imajo sodišča za mladoletnike na razpolago osem različnih ukrepov, po takratnem kazenskem zakoniku pa so imeli le dva in sicer ukor in oddajo v vzgojni poplajševalni dom. Novi kazenski zakonik pa je vnesel v mladoletno sodstvo temeljite spremembe. Mladoletniško sodstvo ureja posebno poglavje v kazenskem zakoniku, ki je povsem na novo urejeno. Posebnost v tem poglavju je ta, da se za mladoletnike načeloma uporabljajo vzgojni ukrepi, kazen pa le v posebnih primerih.

V prihodnjih številkah bomo skušali objaviti še nekatere zanimivosti iz mladoletniškega sodstva.

VLADIMIR VIDMAR

Prosta delovna mesta

Komunalni zavod za zaposlovanje Celje sporoča, da so v Celju prosta tale delovna mesta:

1. Skupščina občine Celje potrebuje diplomiranega ekonomista za načelnika oddelka z visoko izobrazbo in petletno prakso, družinsko stanovanje je zagotovljeno.

2. Cinkarna Celje, ekonomista, šefa oddelka za razskavo tržišča z znanjem tujega jezika, višja izobrazba in petletna praksa, stanovanja ni. Za počitniški dom Sladka gora eno kuharico s poklicno šolo in daljšo prakso, samsko stanovanje.

3. Elektrosignal Celje dva elektrotehnikarja s poklicno šolo in 1-2 letno prakso, stanovanja ni.

4. Izletnik Celje dva avtoleparja s poklicno šolo, brez prakse, stanovanja ni Sefa strežbe z znanjem tujega jezika, s poklicno šolo, dve leti prakse samsko stanovanje zagotovljeno. Dve kuharici s poklicno šolo, in dveletno prakso, samsko stanovanje.

5. Geršak Franc Trnovlje, Celje, enega peka s poklicno šolo, brez prakse, samsko stanovanje.

6. Hrastelj Peter, Mizarstvo Laško, mizarkega pomočnika brez prakse, polkvalificiranega, samsko stanovanje.

7. Planinšek Anton, Celje Mariborska 81, enega inštalat

terja centralne kurjave in enega ključavničarja-varilca, oba z 2-5 letno prakso, samsko stanovanje zagotovljeno.

8. Tekstilna tovarna »JUTEKS« Zalec, enega računovodjo z višjo izobrazbo in 0-5 letno prakso, stanovanja ni.

9. Obrtno podjetje »OBRTNIK« Prebold, dva mizarja s poklicno šolo, stanovanja ni.

10. Obrtni center »ZARJA« Zalec, enega lesno industrijskega tehnika za vodenje tehničnih del v DE lesna galvanizacija Petrovčec, s srednjo šolo in dveletno prakso, stanovanja ni.

Vozne olajšave za mladino

Združeno železniško transportno podjetje Ljubljana je poslalo Centralnemu komiteju ZMS v Ljubljani pismo, v katerem obvešča vso mladino, da bodo člani ZM uživali v času od 28. aprila do 31. decembra 1967 sedemdeset odstotni popust od redne vozne cene vlaka. Pogoji za omenjeni popust so naslednji:

1. Člani ZM uživajo popust pod pogojem, da potujejo v skupinah najmanj 5 oseb, da niso starejši od 25 let in da niso v delovnem razmerju. Potovanje mora organizirati društvo oziroma organizacija, ki je včlanjena v ZM.

2. Na vsakih 10 oseb, ki imajo pravico do popusta, uživa isti popust po en spremljevalec (vodja potovanja), to velja tudi v

slučaju, kadar šteje skupina le 5 do 10 oseb.

3. Osnova za popust je potrjeno in poimenski seznam udeležencev kar oboje izstavi in izpolni v dvojniki organizacija, ki organizira potovanje.

Potrjeno mora vsebovati: žig društva oz. organizacije, kraj in datum izdaje potrdila, navedbo namena in smeri potovanja ter

ime in priimek vodje potovanja.

Poimenski seznam mora vsebovati: imena udeležencev potovanja, ki imajo pravico do popusta, imena spremljevalcev, žig društva oz. organizacije, podpis odgovorne osebe oz. pooblaščenca in podpis vodje potovanja.

4. Na poimenskem seznamu mora biti vpisana izjava, da so v seznamu vpisani člani ZM, da niso starejši od 25 let in da niso v delovnem razmerju. Za zlorabe je ŽTP Ljubljana predvidelo tudi sankcije.

Popust velja za vse pro-

ge jugoslovanskih železnic, prav tako pa velja popust za povratno vožnjo. Vozovnice za povratek morajo vodje potovanja zahtevati ob nakupu vozovnic za odhod.

ŽTP Ljubljana je tudi sporočilo, da bo organiziralo po želji tudi potovanja v kraje, kjer ni železnice s tem, da bodo vključili v te prevoze tudi avtobusna podjetja.

Gesta Železn. transportnega podjetja v Ljubljani je vredna vse pohvale, saj je na ta način omogočilo potovanja po nižji ceni predvsem mladini, ki nima lastnih dohodkov. V. V.

BESEDA

MLADIH

Zakaj tako?

Danes se vam prvokrat oglašam s člankom, ki ne zadeva samo mene, temveč mnogo mojih sovrstnikov. Zelela bi, da članek objavite v vašem listu pod naslovom Zakaj je tako?

Lani v začetku maja je bilo konec šolskega leta za četrte letnike na vseh šolah srednje stopnje. Tako sem tudi jaz postala absolvent tehniške srednje šole v Celju — na gradbenem oddelku. Na vrsti je bil še zaključni izpit in poklic gradbenega tehnika je bil pred menoj. Izpit sem opravila 9. septembra. Toda od takrat pa vse do danes iščem pravo delovno mesto. Prosila sem že mnoga podjetja, da bi me zaposlili, toda leto dni, kar iščem službo. Marsikdo bi morda rekel — »se ji ne ljubi delati«, toda ni tako. Zelo rada bi se zaposlila, saj mi je šele desetnajst let; pripravljena bi bila prijeti za vsako delo — tudi izven Celja.

Človek se seveda ob tem sprašuje, ali smo pri nas uvedli reformo zato, da smo mladi brez zaposlitve? Namen vsekakor ni bil tak, toda koliko mladih se je moralo rešiti iz »zagate« tako, da so odšli v tujino? Tudi meni se je zgodilo skoraj tako. Na zavodu za zaposlovanje v Celju so celo svetovali: »Naj pa gre v Avstrijo v tovarno papirja za 120 tisoč S din, saj

tukaj ni možnosti.« In vendarle ni tako. Prav gotovo lahko našli prostor za enega, dva, tri... Zakaj mora tujino reševati naš problem? Zakaj ga ne moremo rešiti doma? Morda ravno jaz nimam možnosti, ki pomaga pri zaposlitvi. Ali je res potrebna samo »protekcija«? Nisem hčerka ne vem kako premožnih staršev. V družini nas je pet: oče, mati, dva brata in jaz. Zanimam se za samo oče. Brata se ukvarjata, torej smo nepreskrbljeni še vsi otroci. Poleg tega je oče borec, otroci borci pa bi naj imeli vendarle pravo možnost. Ali si je moj oče v iščem pravo delovno mesto. Prosila sem že mnoga podjetja, da bi me zaposlili, toda leto dni, kar iščem službo. Marsikdo bi morda rekel — »se ji ne ljubi delati«, toda ni tako. Zelo rada bi se zaposlila, saj mi je šele desetnajst let; pripravljena bi bila prijeti za vsako delo — tudi izven Celja.

Človek se seveda ob tem sprašuje, ali smo pri nas uvedli reformo zato, da smo mladi brez zaposlitve? Namen vsekakor ni bil tak, toda koliko mladih se je moralo rešiti iz »zagate« tako, da so odšli v tujino? Tudi meni se je zgodilo skoraj tako. Na zavodu za zaposlovanje v Celju so celo svetovali: »Naj pa gre v Avstrijo v tovarno papirja za 120 tisoč S din, saj

Cakala bom, morda mi kdo vsaj odgovori.
Milena Hotko, Celje, Lisce 2

Ona

PREDSTAVLJAMO

Mlado dekle, polno življenja, od katerega nekaj pričakuje, vendar ne ve kaj.

Oba sva bila v neznanem kraju in oba sva zamudila isti avtobus, ki je bil vzrok kratkega, bežnega srečanja. Prijateljskega.

Ljudje ugotavljajo, da se najlaže izpoveš neznanca, ki si ga sreča enkrat in ki o tebi ne bo mogel govoriti slabo ali dobro.

»Moti me, ker veliko hodim po terenu. Tam, kjer živim, poznam ljudi, vendar nobenega mladega, katerega bi lahko pogledala drugače kot sodelavca.«

»In ko prideš v druge kraje?«

»Izredno nerodno mi je, kamorkoli pridem. Sem z vasi, sicer imam srednjo šolo, vendar se ne morem navaditi na vse, kar je moderno. Nekoč sem bila v družbi. Čudila sem se stvarim okoli sebe precej glasno. Drugič te ne vzamemo s sabo, so mi rekli.«

»Imaš fanta?«

»Ne, sem še premlada. 22 let. Z njimi so same skrbi. Imela sem ga pred štirimi leti, vendar ne bi zopet prenesla razočaranja. Pravijo mi, da pričakujem princa iz sanj. Vendar to ni res. Rada bi spoznala nekoga, ki bi mi lahko svetoval in pomagal. Denarnih težav nimam. Imam popolnoma opremljeno svojo hišo in si mislim kupiti avtomobil.

Vendar rada bi imela dekleta poleg sebe, čeprav ne čutim potrebe.«

»Se ne bojiš, da te bo nekdo vzel samo zaradi denarja?«

»Se. Si lahko pomagam?«

»Lahko. Spremeni se vsaj na zunaj. Uredi svoje zunanost. Prični se drugače oblačiti.«

»Kaj? Da bi se našminkala. Nisem jaz za to. Ali se slabo obnašam?«

»Zakaj boš imela avtomobil, če si vedno doma?«

»Vozila se bom v službo. Sicer pa ne vem, zakaj bi ga rada imela. Prihranila si bom toliko, kot sem za pohištvo. Vsak dinar obrnem, preden ga dam od sebe.«

»Torej si skopuh pri 22-ih letih?«

»Ne, tega mi ne smem reči. Nisem skopuh. Morda samo do sebe. Drugič dam vse, kar imam.«

»Dobro, kaj namerna vaša?«

»Ne vem. Rada bi... sama ne vem, kaj bi rada. Zdi se mi, da sem edina mlada deklica, ki ne ve, kaj bi rad. Misliš, da so drugi tudi takšni?«

Postavil sem si vprašanje: ali je res edina?

Vlak je pripeljal. Bežen stisk roke in odšla je. Novo deklica z mnogimi lepimi misli, ki največ svojih dni prebije po poljih, je odšla s strahom v oči. S strahom pred ljudmi, pred sabo in tidočnostjo. CAF

ZADANJA NA GRMADI

81

Ko je prihajal vojni »obrist« s stotnikom, se je začelo pregledovanje. Prvi so bili na vrsti iz Rtneka. Dvanajst jih je morala dati graščina. Bili so fantje s Slemenov, nastavne rasti in mrkih pogledov. Stotnik jih je pregledal; tisti, ki niso bili dovolj krepki in niso imeli zdrave kože, so jih vrnil, graščina je morala dati zdrave.

Bobnar je udarjal na boben, ko so stopali posamezni, oblečeni samo v srajco, pod mero, da so določili velikost in ga potem vpisali. Ko je bil pregledan, so ga vzeli vojaki medse. Dvanajstkrat je zaigral bobnar in dvanajst raneških je šlo skozi vilice. Graščina na Bregu jih je dala pet, a ribniška petindvajset. To so bili večinoma Potočani in Gorniki. Jezni in polni kesanja so stopali pod mero. Obhajovali so, da so se dali prijati biričem, ko bi lahko prosti prebivali v temnih gozdovih.

Kdaj bodo zopet dihali domači zrak? Kdaj bodo videli domače cvetje? Kdaj slišali zvon s Tabore in z Gore?

Te misli so jim polnile glavo in jih napolnjevale z nepopisno žalostjo. Polaščal se jih je obup, sovraštvo je napolnjevalo njihova srca, ko jim je odgovarjal razum: »Nikoli več! Nikoli več ne vidite domačih gor. Cesar se rojstkuje in ne vrača zdravih ljudi. Morda še prideš nazaj živ, zanemarjen, brez rok, brez nog, z odprtimi ranami, da boš v napoto samemu sebi in ljudem, da boš hodil od hiše do hiše, prosil grizljaja kruha in žlico močnika, da boš s hvaležnostjo prenočeval v listju in sklepal za tisto noč prijateljstvo s hišnim čuvajem.«

— Martinek Bolha! je ostro poklical pisar, da se je razleglo po trgu.

— Bolha! je vzkljknil nekdo in nebroj jih je ponovilo to besedo in se smejala.

— Kje je? Kje? je naglo vprašala Polonca. — Prav mu

84

Jožef, je glasno molil svoj »oremus«; vsa družba je prisluhnila in zajela šele, ko je visokorodna gospa grofinja želela vsem — »bog blagoslov!« in namignila streljajem.

Stol med vikarjem in kaplanom, gospodom Janezom je ostal prazen. Pripravljen je bil za gospoda beneficiata.

— Kdo ve kod sitnari, je omehl vikar Jurij.

Tudi sodnik je mislil nanj. »Coprnik, boji se me,« si je dejal. »Pa že še prideva skupaj! Tedaj boš videl!«

Se ni bila druga jed na mizi, ko je srečaj prinesel list v dvorano in ga izročil gostilju z naznanilom:

— Tole pošilja gospod beneficiat od Nove Stifte.

Grof je pismo odpečatil in ga naglo preletel z očmi.

— Ali je gospod zblaznel ali je tako zloben? je vzkljknil ogorčen. — Ne razumem ga.

Bral je še enkrat.

— Ne pride in kako nezaslišano žali! Poslušajte!

Grof je bral:

»Vaše prijazno vabilo sem prejel. Zelo visoko čislam vašo prevzvišenost kakor tudi vse plemenite gospe in gospe, ki so zbrani pri gostoljubni mizi vašega blagorodja. Veliko čast ste izkazali svojemu najpovzvišnejšemu služabniku, ki se pa žal vabilu ne more odzvati. Vest in čast katoliškega duhovnika mi brani, sedeti danes pri mizi vaše visokosti, kjer po mojem mnenju ni mesta zame, pač pa naj sede poleg morila — rabelj.«

Pri zadnjih besedah so gospe vrisnile. Ogorčeni vzkljknili so leteli vsevppek.

— Nezaslišano! Taka žalitev!

— Kje je nesramnež? je vplil stotnik. — Povejte mi, da ga sesekam.

87

Sodni prostori so bili v tistem delu grada, ki je obrnjen na jug. Majhna okna in obokani stropi so kar tikali k tlom, mučilno orodje pa je še povečevalo mračnost in grozljivo neprijetnost.

Coprnica je sredi dvorane molče obstala in pogledala nekrog. Ob njej sta stala dva biriča, za njima dva mrka človeka v črnih oblekah. Zada se je drenjalo ljudi, da je bila glava ob glavi; govorili so polglasno in se hehehali. Pred njo na vzvišenem prostoru je bila podolgovata miza, na kateri je stalo med dvema svečama mogočno raspelo. Na klopih, na obeh straneh mize, so sedeli pramnično oblečeni možje, ki so se ji zdeli znani, ko jih je pozorneje pogledala. Na desni pa je zagledala nekakšno belezno napravo, podobno stolu, ki pa je imel na obeh straneh in spodaj še neke priprave, nad napravo pa je bil pritrjen na stropu škripec, od katerega je visela tenka vrva. Ko je opazila napravo, se je stremila tembolj, ko je videala po tleh lise krvi in spoznala, da vidi pred seboj strašno mučilnico.

— Jezus! Jezus! Jezus! se ji je izvilo nehote.

Tedaj so se odprla vrata in k mizi je stopil mož v črnem talarju, obrobjenemu s širokim belim ovratnikom, ki je položil na mizo sveženj papirjev. Za njim sta stopila še dva podobno oblečena gospoda: cesarski sodnik s pravdnikom.

Ko so zaškripala vrata, so možje vstali in vse je zamolknilo. Možje so se priklonili in ko jim je sodnik odzdravil, so se spet usedli.

— Gospod sodnik, gnadjlivi gospod sodnik! Pravični gospod sodnik! je kričnila Lucija in povzdignila roke, proseč: — Izpustite me, saj nisem ničesar naredila!

82

je! Prav. Sedaj pa imaj Skorjot! je vzkliknila in mu zapretila s pestjo, ko je opazila, da jo je Martinek slišal.

— Hudičevka! je sikal Martinek, ko se je domislil Kočevarice. — Hudičevka goljufiva!

V grad sicer ni šel rad, a je vendar zatožil Krzničevko, ker je tako hotela lepa Kočevarica.

Sedaj je stal pod mero in vsi so gledali vanj. — Dober, je dejal polkovnik in Bolha je postal cesarski vojak.

Vse je utihnilo, ko je vodja naborne komisije nagovoril nove vojake. Slavil je vojaški stan in njegovo vzvišeno nalogo; povedal je, kako se morajo vojaki vesti in da bodo prisegli brezpogojno zvestobo deželnemu knezu, cesarju Leopoldu I., pokorščino svojim predstojnikom; da bodo obljubili, da ne bodo godrnjali, ako ne bodo dobivali plače o pravem času in tudi ne, ako bo plača manjša, kakor bi jim šla. Poslej mora biti njihovo edino geslo: Vse za cesarja!

Miklovec se je obrnil in greoč v hišo mrmral: — Vislice so jim obljubili, pa tudi godrnjati ne bodo smeli, ako bodo lačni in ne bodo dobivali plače. Vivat!

KRVAVI SODNIK NA NOVI SLEDI

Cesarski sodnik je skrbno pripravil gradivo za glavno razpravo. Sestavil si je vsa vprašanja, ki jih bo postavljaval obdolženkam in pričam, da bo laže dognal zločin. Soditi navadnim zločincem je lahka stvar in nič zanimivega, teže je priti do živega zločince, ki se ukvarjajo s čarovništvom. Treba je največje bistroumnosti, da je osumljenca možno obdolžiti. Zločinec čarovnik je najbolj zakrknjen

85

— Meni se zdi, da je zblaznel, je povedal gostitelj. — Brez povoda žali.

Pogledal je duhovnika in vprašal arhidjakona:

— Kaj pa vi mislite, prečastiti?

— Bedak bedasti je!

— Lopov! Ničvrednež! Zabavljaj v talarju!

— Poiščimo zadoščenje!

— Gospoda, je rekel sodnik, ki je bil ves čas miren, — ne razburjajte se, morilec sem jaz.

— Kaj? Nezaslišano! Takšna obdolžitve?

— Da. Jaz sem morilec. Gospod benefeciat je mislil mene.

— Ni mogoče! Takšna predrznost!

— Z gospodom benefeciatom sva v dvoboju.

— Zanimivo.

— V dvoboju so različni zamahi. Tudi taki, da z njimi nasprotnika razorožimo ali presenetimo in mu potem damo končni udarec. To je hotel narediti moj nasprotnik. Zato je izžival.

Sodnik je na dolgo in široko povedal zgodbo z lova. Izrazil je svoje prepričanje, da se benefeciat le zato poteguje za oprostitev coprnice, ker je njih somišljenik. Iz sodnikovega glasu je zvenela groznja.

— Ni tako nedolžen, je rekel. — Jaz ga bom razkril.

Duhovniki so čutili, da nekaj nejevolje, ki jo je povzročil benefeciat, pada tudi nanje. Bili so pripravljani oditi.

— Odpustite mu! To je naredil v svoji gorečnosti, je rekel arhidjakon sodniku, ko je odhajal.

Naslednje jutro je arhidjakon napisal benefecijatu dolgo pismo. Ko je benefeciat prebral nasvet, da bi bilo

88

— Molči baba! je zarohnel nad njo birič in jo prijel za roko.

Toda Lucija je iztrgala roko, padla na kolena in klicala:

— Usmilite se me! Izpustite me! Sam oče nebeški ve, da sem nedolžna. Nedolžna sem, gnadjlivi gospod! Izpustite me!

Toda njeno obupno klicanje ni prodrlo do src.

— Začnimo, je spregovoril sodnik mirno. — Zenski denite na roke okove, in jo posadite na klop. Nedolžnega še nisem nobenega obsodil.

Zadnji stavek je posebno poudaril, da so ga vsi slišali.

— Jaz sem nedolžna! Jaz sem nedolžna! je vpila Lucija, ko se je branila okov. — Pustite me!

— Sedaj pa lepo pri miru, je rekel prvi birič, ko se mu je posrečilo natakati ji okove.

Ko so jo okovi stisnili, je zavrisnila od bolečine in se zopet zgrudila na kolena.

— O Jezus! Jezus! O križani, nehajte! O, jej! O, jej!

Občinstvo je prasnilo v smeh in sosed Kovač, ki je bil tudi tu, je zavpil: — Tako, tako, le trdno, da se ne izmuzne!

Cesarski sodnik je posvaril gledalce, da se ne smejo vilknati v razpravo in se morajo vesti mirno in dostojno kakor tenja resno opravilo. Velel je tudi okove zrahljati.

Bolečine in vse drugo jo je raztogotilo, da je pričela psovati vsevppek.

Tedaj je stopil prednjo rabelj s kleščami v roki, ji nastavil klešče pred usta in ji zagrozil, da ji bo jezik odščipnil, ako ne bo molčala.

83

Vedno taji, zaklinja svojo nedolžnost, dokler mu more migati jezik. Šele potem vse prizna in se vda, ko vidi, da zdaj ni druge rešitve.

Jurij Gottscheer je bil na glasu kot odličan poznavalec čarovništva. Po dolgoletnih izkušnjah je poznal bistvena hudodelstva čarovnic in vrh tega je s posebnim zanimanjem zasledoval razne znamenite razprave o teh ljudeh tudi drugod. V prepričanju, da opravlja pomembno delo, ko zatira škodljivce vere in države, ko spravlja s sveta satanove zaveznike, ni zanemaril nobenega sredstva in mu ni bilo žal truda, da je uničil čarovniško osebo, ki mu jo je dala v roke prevdnost.

Ceprav je čital znamenita dela, ki so bičala brezsrčno trpinčenje in morjenje čarovništva obdolženih oseb ter krivičnost postav, ki so to dovoljevale, je imel o tem vendarle lastno sodbo. Bil je namreč prepričan, da so osebe, ki so pisale take knjige, same vdane čarovništvu.

— Meni naj bi jih dali v roke! je pravil.

Spomnil se je beneficijata od Nove Stifte.

»Gottscheer bo slekel beneficijatu duhovniško suknjo in bo ljudem pokazal ostudnega coprnika. Haha!«

»Samo Gottscheer zna kaj takega! Da. Jurij Gottscheer, ki ni zastoj krvavi cesarski sodnik!«

V tem samogovoru ga je neprijetno prekinilo vabilo grofa Trilleka, ki je pripravil na čast cesarskemu sodniku in v slovo odhajajočim častnikom gostiljo.

Vabila gospod cesarski sodnik ni mogel odkloniti, toda pismo je vrgel nejevoljno po mizi in vzkliknil: »Zopet nekaj izgubljenih ur! Naj me pustijo v miru s svojimi poedinami in zabavami!«

Takrat je še bila navada, da so po hišah plemstva, po krvi ali duhu, molili pred obedom. Grajski kaplan, gospod

86

najbolje, ko bi izgubil iz kraja, vsaj dokler je krvavi sodnik z rabljem v Ribnici, je vzkliknil:

»Nikdar! Nikdar! Miha Lamut se ne umakne! Miha Lamut ni mutasi pes! Miha ostane tukaj!«

Razmišljal je, kako bi rešil nesrečnico.

PRED SODBO

Krzničevka se je v ječi končno umirila. Posedala je po pogradu in topo zrla predse. Pozabila je na moža, na otroke, na vse. Le kadar so se odprla vrata ječe, se je zganila. Tedaj je zažarela tista iskrica upanja, ki je še vedno tlela v srcu.

— Pome naj pridejo! je rekla včasih Samutu.

Rusovka in Zbašnikovka sta umrli na natezalnici, tudi Češarkovko so vlačili na sodbo dan za dnem.

Dne 3. julija 1701. leta so pripeljali na sodbo tudi Lucijo Krzničevko. Ko ji je jetnišničar povedal, da gre pred sodnika, se je zdramila iz otopelosti.

— Le brž! Le brž pred sodnika, da se izkaže moja nedolžnost!

Vest ji ni očitala ničesar, s copranjem se nikoli ni ukvarjala. Bila je prepričana, da je ne more nihče obsoditi.

Ko je stopila iz temne zatohle ječe na zrak in sonce, je skoraj oslepela. Postala je, da bi se naučila zraka, toda biriča nista imela potrpljenja. Pahnila sta jo naprej in skoraj je bila med ljudmi, ki so jo čakali na dvorišču, zijačasti in trdosrčni.

— Lejte jo! Ze gre!

— Zlomek, sedaj copraj!

89

Občinstvo se je znova zakrohotalo, a birič jo je pahnil na klop.

— Preden pričnemo zasliševati obtoženko in preiskovati neizmernost njenih pregreh, je nadaljeval cesarski sodnik, — boste vi preizkušeni, vse časti vredni možje in gospe, da boste pripravljeni, pred živim bogom prisegli, da boste sodili pravično. Prisegel bo tudi gospod pisar, da bo pridno pazil, vse natančno zapisoval — obtožbe in odgovore, kakor tudi sumnje in dokazila, da nam bo mogoče na temelju zapisanih dejstev izreči pravično in jasno sodbo.

Gospod pisar naj prečita časti vredna imena gospodov asesorjev, da ugotovimo, kdo je navzoč. Vse je treba opraviti kakor narekuje mučilni red...

Sodnijski pisar Janez Baptista Ravnik, ki se je sam imenoval pisarja, je zataknil gospe pero za desni uhelj, vzal v roko polo papirja in glasno klical imena. Dvanajst jih je bilo, kakor apostolov, šest na levi in šest na desni strani sodnika. Vsi sami bogaboječji in pobožni ljudje.

Sodnik jih je vprašal, če poznajo hudodelko, ako so z njo v rodu in prijateljstvu ali pa tudi v sovraštvu, ker sovražen človek ne more biti pravičen sodnik.

Eden od njih, Janez Lesar, je odgovoril: — Nihče izmed nas ni v sorodu s to žensko, da bi vedel. Tržani ribniški se ne ženijo med lončarji in naše hčere imajo bolj-šo izbiro, kot je tam doli. Nismo v sovraštvu z njo, pa tudi ne prijatelji in jo poznamo le kot ženo Gregorja Krzniča. Naša beseda bo svobodna in neskaljena s pomi- sliki.

Tovariši so s kimanjem odobraval izjavo. Cesarski sodnik je nagovoril obtoženko:

TEHNO-MERCATOR

CELJE, SE PRIPOROČA ZA NAKUP IN VAS TEDENSKO OBVEŠČA

V poslovalnici »Technika«, Ljubljanska 10 smo izbrali testencev tudi trikratno povečali, hkrati pa vam sporočamo, da smo za cca 50 % znižali cene, dol. gospodinjstvom aparatov kot so: mikser Iskra - Galeb, stepalnik za prograge Omega, brivske aparate Payer lux itd.

Samopostrežna trgovina barvne in kemične stroke »Mavrica« v Stanovalni ulici 19 vam je pripravila za sezono pestro izbiro vseh plekarskih in slikarskih potrebščin.

Velika izbira vseh čistilnih sredstev in kemikalij po konkurenčnih cenah, pa vas bo v vsakem primeru prav gotovo zadovoljila. NAKUP PRI NAS DOBER IN UGODEN NAKUP.

KRIMINALNI ROMAN 12

»Ničesar. Vse, kar lahko prispevam k zadevi je slavna Izzyjeva bistroumnost nedolžnega razuma.«

Inšpektor Schmidt se je kisló nasmehnil. »Če ga bom kdaj potreboval, se bom še oglasil pri vas.«

Najina naslednja postaja je bila sosednja pisarna, nekaj manjša kajuta kot Siddonsova, a sicer povsem enakšna. V njej je bila Delia Tolworth. Našla sva jo sredi debelih slovarjev in knjig z napotki ter priporočili. Cemela je nad kopijo neke novičarske zgodbe in risala majhne pike s črnim svinčnikom nad vsako besedo. Nad nekaterimi besedami so bile rdeče pike. S svinčnikom je poskakovala po vrsticah in dije zarisovala pike, medtem ko si je s prsti druge roke potegnila pramen svojih kuštravih las čez obraz in med ustnice, kjer jih je slastno žvečila. Nekaj tako pristržno otroškega je bilo v njenem nebogljenem videzu.

Takoj ko sva vstopila, je potisnila knjige in svinčnike ob stran. »Vstopita in se pogovorita z mano.« V njeni dobrodošlici sem občutil trohico preveč topline, četudi si je prizadevala, da bi zvenela prostorsčno. »Tako me je že utrudilo pregledovanje te zgodbe.« je vzdihnila. »Zabavajta me.«

Inšpektor se ji je prizanesljivo nasmehnil in ji dejal, kako rad bi jo zabaval, toda ko je dodal, da mora biti resen zaradi umora, je bila mahoma živahno pozorna in mu zagotovila, da bo po svojih močeh sodelovala v raziskavi, če bi le inšpektor želel. Kljub svojemu videzu, ki jo je predstavljal kot ljubko de-

je moška stvar, raziskovanje ženska. Koničenje svinčnikov je za pisarniške vajence. Vse je strogo določeno kakor kaste v hinduizmu, toda novinci zelo radi skrunijo tabuje in jih omalovažujejo.«

Inšpektor je bil razočaran. »Upal sem, da ste ga morda poznali,« je godrnjal. »Ker delate v finančnem uredništvu, sem domneval, da ste šli kaj v sobo, kjer je delal in se z njim spoznal.«

»Ne, nobenega gradiva nisem potrebovala iz Sladove grobnice. Ze nekaj mesecev nisem bila v njej.« Zadnje besede je spregovorila kakor skozi udušeno zehanje.

»Rad bi našel nekoga, ki ga je videl pri delu, nekoga, ki bi mi mogel povedati, če se je vlekel na tla, kadar je delal.«

Delia se je prijeła za spodnji rob srajce. Nabrala je v pest pleteno gmoto in se poglabila v zavezovanje voza. »Kako sploh veste, da je kaj delal tam notri?« Med temi besedami je bilo videti, kakor da bi se v mislih ukvarjala samo s svojo jopico.

Inšpektor je strmel vanjo in ko je dvignila pogled so se njune oči za trepetek srečale. Potem je spet naglo odvezovala voz. »Upam, da mi ne zamerite, če vprašujem,« je dejala opravičljivo. »Takšna je navada poizvedovalk.«

»Je že prav. Saj ne zamerim niti odgovoru. Moral je delati. Kaj drugega bi lahko sicer počel štiri dni v sobi?«

UMOR V GROBNICI

kletce iz dekliškega internata, je bilo moč po kratkem razgovoru ugotoviti, da je mladenka z dvanaštilindrskimi možgani, ki delujejo z vsemi batj hkrati.

Na inšpektorjeva vprašanja je odgovarjala hitro in pripravno in vedno je zadevala v bisto - nikakršnega oklevanja in izogibanja ni bilo v odgovorih. Nikoli ni slišala za Quimbyja, dokler ni prišel v hišo in ničesar ni vedela o njem, je dejala. Seveda jo je inšpektor vprašal, če je imela z njim kakšne stike v teh dneh, ko je bil Quimby v uredništvu.

Smešno je nagubala čelo. »Dekleta, ki jim načeluje Bridget Hooker, nimajo dosti časa za prijateljstva v pisarnah?«

»Kaj pa vse tisto gradivo v Sladovi grobnici?« je vprašal Schmitt. »Veste kaj o njem?«

»Toliko kot nihče drugi. Večidel sem ga sama zbrala.«

»Bi potlej ne štele v vaše delo, da bi pomagali tistemu, ki bi se lotil tega gradiva?«

»Da, če bi me prosil za pomoč.«

»Quimby ni prosil za pomoč?«

»Ne.«

»Mu je niste ponudili?«

»Če bi bile moje usluge na ponudo, bi jih morala ponuditi Bridget Hooker. Raziskovalci NOVIC so kakor sužnji. Gremo, kamor nas napotijo in storimo, kar nam naročijo.«

»Potem ni ponudila Quimbyju vaše pomoči?«

»Vprašati boste morali njo.«

»Če bi mu bila ponudila vašo pomoč, potlej bi jo Quimby verjetno poiskal pri vas, kajne?«

»Ni nujno. Morda je hotel opraviti raziskave samostojno. Tako počno običajno novinci, dokler ne spoznajo, da to Izzyju ni po godu. Če se pisec loti sam raziskovanja, je zanj prav tako slabo, kakor če bi si pisec ali raziskovalec sam koničil svinčnike. Pisanje

»Lahko bi ležal mrtev na tleh.«

»To mi morate razložiti.«

Dekle je prikimalo. »Ga je kdorkoli v teh štirih dneh videl, da je šel ven ali notri. Vem, da se tega ne bi domislili, toda če gre kdo v Sladovo grobnico, se nihče v pisarnah ne zmeni zanj, dokler ne pride ven in stopi k Izzyju na razgovor. Dokler nekdo dela v tej grobnici, je prepuščen povsem samemu sebi. Morda veste, kako dolgo je bil mrtev?«

»Pričakujem sporočilo zdravniškega oglednika.«

»Kako točno vam lahko pove?«

»To je različno. V primerih, kakršen je naš, gre lahko za omejitev nekaj ur.«

Spet je zavezovala voz. »To je koristno,« je zamrmrala. »Potem boste že vedeli.«

Ob teh besedah je potrkal na vrata Cabot Sweeney. Prinesel je sporočilo Garricka Islingtona IV. Travis Hallman je prispel in je bil na razpolago inšpektorju Schmidtu.

»Prišla bova čez minuto,« je obljubil inšpektor.

»Najbolje bo, če greste takoj,« je svetovala Delia. »Hallman je vpliven mož in ne morete ga videti vsak hip. Jaz pa bom tu in me lahko najdete, kadarkoli zaželite.«

Inšpektor je sprejel nasvet in šla sva za Cabotom Sweeneyem po belem hodniku. Pripeljal naju je do ovinka, kjer se je ustavil in se previdno ozrl gor in dol po ozkem prehodu. Ko se je prepričal, da so vsa vrata zaprta, je pristopil čisto blizu k nama.

»Rad bi vam pomagal, če smem,« je zašepetal.

»Seveda,« je odgovoril inšpektor.

»Vidita,« je nadaljeval mladenič, »ne morem ostati vse življenje U. P. P. V.«

Nisem več zdržal. »Kaj je sploh U. P. P. V.?« sem vprašal.

Paulus se je vdal

Ze dan po Paulusovi vdaji se je Hitler sestal z generalom Zeitlerjem in Jodlom, ker je obupoval, da se njegov poslednji feldmaršal ni rajši ustrelil. Toda večjega obžalovanja so bili vredni tisti, ki se niso vdali hkrati z njim. Sovjeti so morali uporabiti še težko topništvo, preden se je 2. februarja vdala poslednja nemška bojna skupina. Z njo so Sovjeti zajeli še osem generalov in nekaj nad 40.000 vojakov ter častnikov, kar pomeni, da je v času od 23. novembra 1942 do 2. februarja 1943 padlo, zmrznilo ali umrlo od lakote nekaj nad dve sto tisoč vojakov.

Leto 1943 je bilo za Sovjete leto »prelomna«. Po Stalingradu, posebej še pa po

Kursku, je napredovala Rdeča armada nezadržno proti zahodu. Nemška vojska je sicer še vedno držala večji del zahodne Ukrajine in Bele Rusije ter ves Baltik, še vedno so nemški topovi obstreljevali Leningrad, toda Sovjeti so kazali odločnost, da preženejo Nemca dokončno iz dežele.

Večje sovjetske zmage in padec Mussolinija je bil poslednji namig nemškimi satelitom (Finski, Romuniji, Bolgariji, Madžarski in Slovaški), da je zadnji čas, če se hočejo izvléči iz »Hitlerjeve vojne«. Konferenca v Teheranu pa je te dežele prepričala še o dejstvu, da je vojaška zveza med Sovjetsko zvezo, Anglijo in Ameriko dosti bolj čvrsta kakor jo je karikirala Hitlerjeva propaganda.

Optimizem sovjetskega prebivalstva se je večal, četudi je bila vsaka posamezna družina v vojni že dotlej hudo prizadeta. Marsikatera družina je izgubila vse sinove, številne matere in žene pa so še vedno trepetale v strahu za svoje sinove in može. Po uradnih podatkih je bilo v začetku leta 1944 v Rdeči armadi približno sedem mil-

jonov mož, a dotlej jih je v bojih padlo že okoli pet milijonov.

Opazna je tudi sprememba odnosa do nemških ujetnikov. Če so jih sprva z zadovoljstvom pobijali, so postali zdaj z njimi usmiljeni in velikodušni. Toda premagovanje je bilo težko, kajti v vsakem novem kraju so sovjetski vojaki spoznavali strahoto, ki so vedno znova spodžigale njihovo sovraštvo. Vse tisto, kar so pisali Aleksej Tolstoj, Solohov in Ehrenburg, je bilo malenkostno v primeri z grozotami, ki so jih spoznavali vojaki osebno. Požgane vasi, množični grobovi, ustreljeni in obešeni prebivalci, med njimi tudi zloglasni Babji Jar, Majdanek in drugi kraji nemškega zločina.

Četudi so se Nemci prsili s svojimi utrdbami na zahodni obali Dnjepra, jim to ni dosti pomagalo. Zadnje dni septembra in v začetku oktobra je sovjetskim bojovnikom uspela ena izmed mojstrovlin druge vojne: čez noč so na številnih mestih prešli veliko naravno prepreko - Dnjepr z improviziranimi čolni, na splavih ali celo na navadnih deskah. Na nekem mestu je šest-

deset tankov prišlo na drugi breg pod vodjo. Začeli so osvobodjati Ukrajino in 6. novembra so osvobodili Kijev. Hitler je hotel obdržati Ukrajino desno od Dnjepra in tako so nemške enote napredovale proti Korusunu, kjer se je sovjetskemu poveljstvu ponudila možnost, da ponovijo stalingradsko obkolitev, četudi v manjšem merilu. V začetku februarja 1944 so sporočili, da sta se obe ukrajinski fronti združili pri Sventogorodki in obkolili nemški klin v okolici Korsuna. Rezultat: 55.000 padlih Nemcev, 18.000 ujetih, 500 zaseženih tankov in nekaj nad 300 letal.

Medtem ko je Žukov napredoval v severni Ukrajini in Malinovski ob črnomořski obali, je začel Konjev svoje bliskovito napredovanje proti 8. nemški armadi, ki ji je načeloval Hube. Kmalu je zasedel mesto Uman, prekoračil Bug in se ustavil šele v zadnjih dneh marca, ko je prišel v Romunijo. V manj kot enem mesecu je premagal razdaljo nekaj nad 450 kilometrov.

PRIHODNJIČ: BLIZA SE KONEC

LJUBEZEN, POLITIKA IN VOHUNSTVO

Helga se je veselila Moskve kot otrok. Le pred Jurijevo sestro, ki je bila docentka na univerzi, jo je bilo strah.

»Sonje te ni treba biti strah, je rekel Jurij, - saj sem ji vendar pisal, da priдем s teboj. Se nikoli se nisva sprla in tudi vedve se ne bosta.«

Sonja ju je čakala na postaji. Poljubila je brata in dala roko Helgi. Stanovala je v boljši četrti kamor so se odpeljali s podzemno železnico.

Helga je bila očarana. Molče je sedela na sofi, vtem ko je Jurij pripovedoval sestri vse podrobnosti. Končno je rekel: - Najprej moramo poskrbeti za poročne dokumente.

»Ah, je rekla Sonja in ga pogledala, - poročiti se hočeta?«

»Seveda, sicer Jelena ne bi dobila dovoljenja za bivanje v Moskvi.«

»Res je, toda najprej bom skuhala čaj.«

Helga je ostala v sobi. Ne mara me, je pomislila. Verjetno, ker sem Nemka iz taborišča.

Toda motila se je. Ko sta se z Jurijem vrnila, je obšla Helga in jo poljubila. - Veseli me, da bom imela tako prikupno svakinjo, je rekla.

Helga se je poročila in postala žena dr. Stremilova. Pri tem seveda ni bilo jasno, kakšna bo njena prihodnost. Ker razen rušine ni znala nič drugega, kot žena častnika pa bi morala znati še marsikaj, se je morala odločiti za študij. Toda če je hotela študirati na moskovski univerzi, je morala imeti izkaznico kakšne druge univerze; v poštev je prišel le Lemberg kot namišljeno rojstno mesto. Odptovala sta tja. Jurij je potreboval osem dni, da mu je uspelo za 20 tisoč rubljev kupiti izkaznico tamkajšnje univerze.

Hitreje kot je pričakovala se je Helga živela v študiju na inženirskem oddelku moskovske univerze. Jurij je bil medtem v Novosibirsku, od-

kođer ji je vedno pisal in pošiljal denar. Razmišljala je tudi o domu in starših. Ob koncu semestra se je odločila, da jim piše. Pisala je v rusščini - zaradi cenzure, in v pismu sporočila, da študira in da se je poročila. Po treh tednih je prejela odgovor: »Tvoj pismo je bilo najprej veselje in presenečenje moje ga življenja,« je pisala mati. »Tu se ni nič spremenilo. Mojorja Jačuka ni več; gre nam dobro. To pismo mi je povedel kapetan Saslenko, ki je ga boš morda še spomnila. Pozdravljata te. Pošlji sliko svo-

izletnik

SODOBNA UREDITEV NIZKE CENE

ZA DOMAČINE, IZLETNIKE, POSAMEZNIKE IN SKUPINE

HOTEL CELEIA ob glavni cesti

jega moža. Kakamo na tvoj prihodnje pismo.«

Helga je sanjala o tem, da bo nekega dne z Jurijem odptovala v Gústen. To bi pogledali! Toda to so bile le sanje.

Semester je bil pri kraju in s pomočjo Sonje in kolegij Vike je opravila izpite. Jurij je prišel na kratek dopust; življenje je bilo neverjetno lepo. Ob slovesu je rekel: - Zdaj se poslavljam zadnji krat. Najkasneje spomladi pridem z vsem v Moskvo.

Helga je bila tiste dni se ma doma. Razmišljala je o Juriju, ki se bo preselil v Moskvo kakor hitro mogoče.

Nekega oktobrskega dne, ko je kuhala kosilo, pa je po stopnicah prišla velika in debela ženska v uniformi z oficerinrarsko značko na epoletah.